

Pintér István

Életfogytiglan

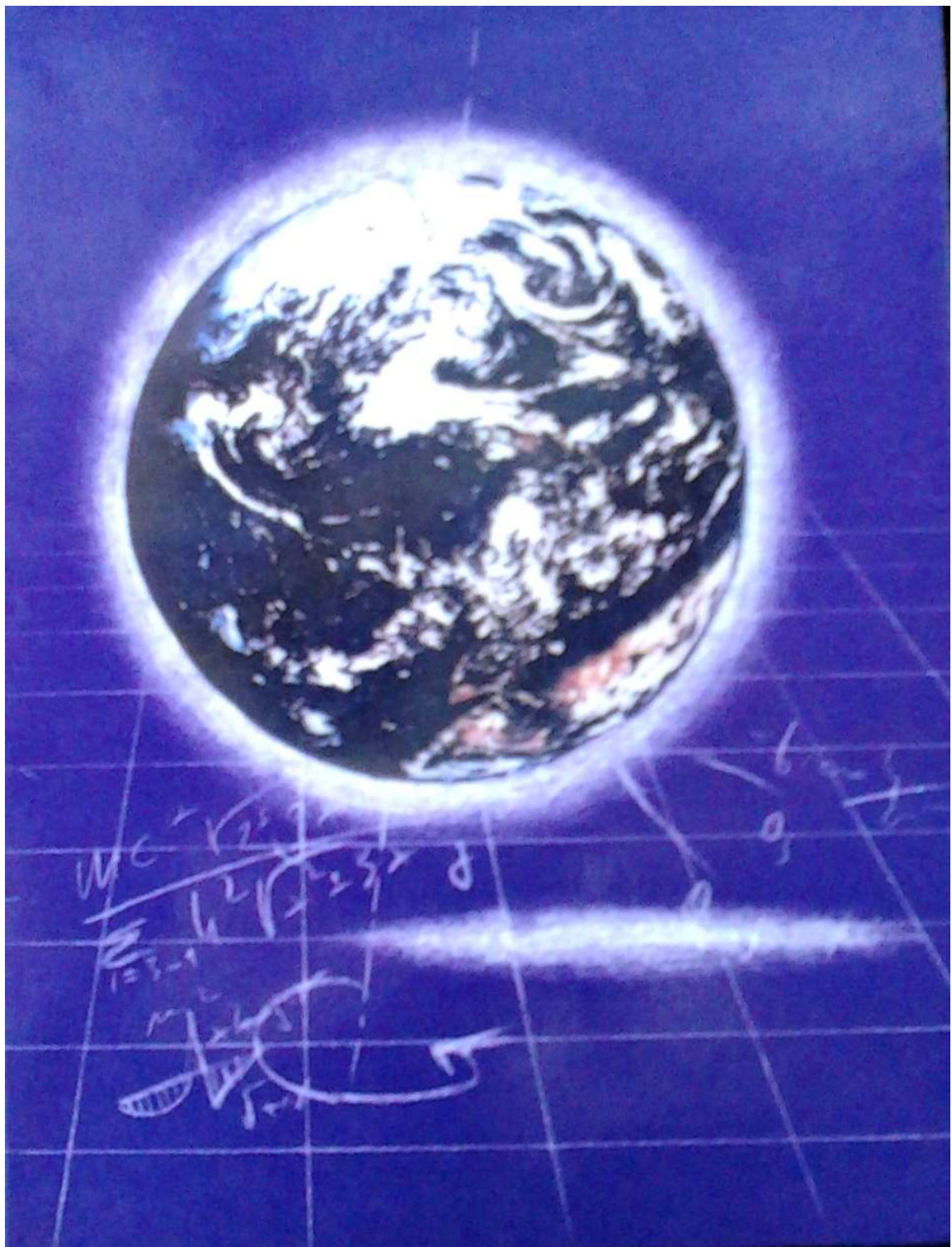
sci – fi novellák

BUDAPEST, 2012

FÜLSZÖVEG

Ezek a holnaputánban játszódó kis történetek teljesen hihetőek, sőt, némely dolog talán éppen így fog meg-esni. A szerző ugyanis a jövőkutatók eredményeire épít, s mindvégig a lehetőségek határain belül marad. Műve helyenként szinte ismeretterjesztő, ezért a fizikusok se nagyon érhetik képtelenségen. Tehát olyan tudományos-fantasztikus novellákkal van dolgunk, mint amilyenek a mára már klasszikussá vált, kezdeti alkotások voltak. Egyik-másik sztori humoros, ám azok is a mondanivaló igényével vannak megírva. A műfaj kedvelői mindenképpen jól fognak szórakozni.

Hollósy Ferenc

*Egyszer megszűnnek a távolságok,
s ezzel az idő is véget ér.
Akkor már nem lesz semmi olyasmi,
amit mérhetnénk vele.*

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Fülszöveg</i>	2
<i>Könyvborító</i>	3
<i>Mottó</i>	4
Az élő láncszem	6
A szerelem mindent legyőz	10
Egy tipikus emberpéldány	15
A mi házunk	17
Emberi dolog	19
A nők bolygója	21
Életfogytiglan	27
Két újsághír	29
A helyettesek	31
Az utolsó szó jogán	33
Bizonyos értelemben	38
Témazáró osztályzat	40
A Nagy Farokrend	43
Amit meg kell tenni	46
<i>Kolofon</i>	58

Az élő láncszem

Tekton pilótát jól ismertem, azt is mondhatnám, hogy a barátja voltam. Persze, csak úgy, ahogy az egér barátja lehet az elefántnak. Egy épületben laktunk, ennek köszönhetem az ismeretséget. Ha valami elektronikus zűr támadt a lakásában, lejött hozzám, hogy a segítségemet kérje. Én ugyanis biztonsági berendezéseket tervezek, másodállásban pedig számítógépeket tartok karban. Kisebb hibákat ki is tudom javítani, feltéve, ha ők maguk megmondják, hogy mit csináljak velük.

Így hát véletlenül együtt láttuk a tévében a 23. század nagy eseményét. Arra a pillanatra gondolok, amikor a rádiócsillagászok először fogták meg a belákok jelzéseit. Az ismeretlen civilizáció felfedezése érthetően lázba hozta Tektont, hiszen pilóta volt. Én mindig is felnéztem rájuk, mert ők azok, akik valóra váltják az emberiség álmait. Az orbitális és bolygóközi hajók személyzete rendfokozatot visel, amiből tudni lehet, hogy mekkora távolságokat tesznek meg. Ami azt illeti, eléggé hivalkodnak is a rangjukkal. Az intersztelláris repülőket azonban egyszerűen pilótának nevezik, pedig ők a nagybetűs teret hasítják a gépükkel.

Szóval, a tojásfejúek egykettőre megfejtették az üzenetet. Lényege az volt, hogy aki hallja, ekkor és ekkor legyen itt és itt. A jelzett helyen olyan adás lesz fogható, amelyből minden érdemleges dolog megtudható. Kiderült, hogy már évtizedek óta sugározzák a közleményt, mi éppen az utolsó ismétlést kaptuk el. Mivel időben oda akartunk érní, nagyon sietnünk kellett az indulással. Rohamtempóban megépítettük a különleges rakétát, ami nukleáris hajtóanyaggal működött. Közben a tudósok kiszámították, hogy mikor kell elstartolni, feltéve, ha hallani is akarunk valamit.

Tekton pilóta számára ettől fogva megszűnt a külvilág, éjjel-nappal csak számolt és rajzolt. Jómagam nem sokat konyítok a geometriához, de azért nagyokat hümmögtem a magyarázataira. Föl-alá rohangált a szobában, vicces rozmárbajuszával az orra alatt. Ezzel az idejétmúlt arcdísszel többször is kiborította az Űrhajózási Hivatal vezetőit. Hiába kérték, hogy szabaduljon meg tőle, mert ő, erős egyéniség lévén, ezt mindig visszautasította. Gyakran hangoztatott véleménye szerint, harmincon felül minden férfinak bajuszt kéne viselnie... Nem tudnám megmondani, hány éves volt, mert annyit repült a fénysebesség közelében, hogy az ilyesmi relatívvá vált az ő esetében.

Talán említésre méltó, hogy szeretett a történelemtudományban bűvárkodni. Teljesen autodidakta módon tette ezt, ám ismereteivel megszegyeníthetett volna jónéhány szaktekintélyt. Egészen a 15. századig leásott, kedvenc témája az oszmán birodalom kialakulása volt.

– Képzeld el, Bláz – magyarázta nekem egyszer –, mikor összeült a rekamié...

Később egy professzor azt mondta, hogy a szóban forgó bútordarab díván volt, de azt hiszem, ez nem olyan nagy különbség. Legtöbb kortársunk nemhogy a hét-nyolc-száz évvel ezelőtti eseményekkel, még a jelen történéseivel sincs tisztában.

Szívesen hallgattam őt, miközben bütykölgettem valamit nála. Van egy háztartási számítógépekre alkalmazható újításom, melynek segítségével a masina tetszés szerinti hangszínen szólal meg. A tegezés vagy magázás is beállítható. Legtöbben kellemes női hangot rendelnek, Tekton pilóta viszont a saját orgánumát kérte. Ráadásul minden logikai szünet után be kellett iktatnom azt, hogy: „Te hülye!”. Ha például megkérdezte, hány csillagot lehet szabad szemmel megszámlálni a Föld északi féltekéjéről, akkor a gép így válaszolt: „Hát, hatezret, te hülye!”.

Felesleges bizonygatnom, hogy Tekton egyáltalán nem szolgált rá erre a jelzőre. A csillagközi hajósnak – szemben a bolygóközi repülőkkal – egyszemélyben kell pilótának, navigátornak, rádiósnak és fedélzeti mérnöknek lennie. A szűk kabinban éppen csak elfér, a rakéta hasznos terét ugyanis a hajtóanyag tölti ki.

Azon a délutánon egy asztrofizikai probléma megoldásán rágódott. Abban nemigen tudtam neki segíteni, az együttérző hallgatást leszámítva. A csöndet a kaputelefon jelzése zavarta meg. Két fekete robot jött fel, majd hanyatt estem, mikor megláttam őket. Akkoriban még volt néhány példány belőlük, a városi közigazgatás szolgálatában. Azért festették őket tetőtől talpig feketére, mert az *Első törvényt* csak részben táplálták beléjük. Meg nem ölhetek senkit, de ha a szükség úgy kívánta, bántalmazhatták az emberi lényeket.

– Tekton! – szólalt meg az egyik –, várják magát az Űrhajózási Hivatalban.

A pilóta felállt, és méltóságteljesen megvakarta a fenekét. Odahaza ugyanis alsónadrágban szeretett lenni. Szerintem ez megbocsátható, főleg, ha tekintetbe vesszük azt, hogy éveket töltött szkafanderban.

– Megyek... Csak megigazítom kicsit a bajuszomat.

– Ne totojazzon! – lépett közelebb a másik robot. – Öt órára várják, és ott is lesz addigra. Tizenkét perc az út, tehát ötvenöt másodperce van a készülődésre.

Tekton elvörösödött tehetetlen dühében. Izmos férfi volt, de géperejű karokkal nem vehette fel a versenyt.

– Talán érdekli, hogy az új típusú járorkocsink teljesen átlátszó. Mi gatyában is végigvisszük a városon...

Mint utóbb elmesélte, az összes intersztelláris pilótát begyűjtötték. Ott voltak mind a kilencen. Ismertették velük a helyzetet, megmutatták a célt, és beszámoltak a veszélyekről. Hát, én se jelentkeztem volna önként a feladatra... Ami azt illeti, nem is volt nagy tolongás.

A rakéta már a startnál felrobbanhat, a hibernálásból emberi segítség nélkül történik az ébredés, aztán már csak irányítani kell egy olyan hajót, amivel még senki sem végzett próbarepüléseket. Mellesleg, a gép kicsivel túllépi a fény sebességét. A cél előtt önhibernálás következik, hogy a lassulást túl lehessen élni. A leszállást az automaták végzik, ha közben meg nem hibásodnak. Visszafelé sokkal könnyebb lesz, mert csak ezt kell újra eljátszani... Az egyetlen pozitívum az, hogy Geron – az Űrhajózási Hivatal vezetője – a földet éréskor már nem fog élni. Sajnos, a kortársak többsége sem...

Az indulás végső határideje vészesen közelgett, ennek ellenére még mindig nem jelöltek ki senkit a pilóták közül. Állítólag a tudósainknak másirányú elfoglaltságaik voltak. Egy teljesen új számítógépet építettek – a Vamaxot –, aminek a kisöccsét én is megkaptam. Karbantartási szempontból teszteltem, ugyanis ezt a típust szerelték be a rakétába is.

Tektonnal egyre kevesebbet találkoztam... Néha láttam az űrrepülőtér környékén, ahol a biztonsági berendezéseket ellenőriztem. Az utolsó, indulásra alkalmas, nap előestéjén váratlanul felkeresett. Kitüntetve éreztem magamat, ugyanis a munkám iránt érdeklődött. Sajnos, nem maradhatott sokáig, mert estére valami Metakhoz volt hivatalos.

– Csak tudnám, hogy ki a fene az a Metak... – bosszankodtam hangosan, a távozása után.

– Metak igen ismert személyiség lehet – válaszolt kipróbálásra kapott számítógépem. Úgy néztem rá, mint iskolás fiú a tanár bácsira.

– Igen? És ezt miből gondolod?

– Abból, hogy az ő neve áll a szériatáblám első sorában.

– Ezek szerint...

– Metak a Vamaxok főkonstruktöre.

Sanda gyanúm támadt. Újra elővettem tervrajzaim kópiáit, amiket a pilóta búcsúzásakor csak úgy belöktem a fiókba. Előérzetem nem csalt... Az űrrepülőtérre vonatkozó anyag hiányzott! Igen rossz érzésekkel feküdtem le, és reggel azonnal felmentem Tektonhoz. Nem volt otthon, a háztartási számítógépe fogadott.

– Hol van a pilóta?

– Nincs itt, te hülye!

– Egyáltalán; hazajött Metaktól?

– Dehogy jött, te hülye!

- Csak nem a rakétához ment?!
- Hát hová ment volna, te hülye?

Lerohantam az utcára. Egy fekete robot éppen beszállt a járőr kocsjába. Feltéptem az ajtót. – Uram !...

- Ne sértessen, mert megjárja !

Szerencsére meg tudtam vele értetni, hogy sürgősen el kell jutnom az Űrhajózási Hivatalba. Odafele gyötört a lelkiismeret-furdalás, hiszen arra készültem, hogy feladjam a barátomat. De hát, nem viheti el engedély nélkül azt a rakétát... Az ŰH épületében nem találtam senkit, aki valamennyire is illetékes lett volna.

- Hol vannak?
- Kimentek a reptérre.

Fogtam egy automata légitaxit, közben azon imádkoztam, hogy még időben odaérjek. Egyenesen az irányítótoronyhoz siettem. Úgy éreztem, hogy a felvonó háromszor annyi idő alatt ér fel, mint rendesen. Az ajtó még csak résnyire nyílt ki, de én már préseltem is kifelé magam. Berontottam a vezérlőterembe, s ráördítettem a személyzetre:

- Adjátok be a rakéta kabinját !
- Ott van a monitoron...

Azt hittem, hogy valami egyiptológiaiával kapcsolatos ismeretterjesztő filmet néznek. A képernyőn egy múmia látszott, amelyre különböző érzékelők voltak kapcsolva. Mikor jobban megnéztem, Tekton pilótát ismertem fel az átlátszó maszk alatt.

- Lépjen hátrébb ! Nem látjuk magától a hibernálást...

Sarkon fordultam a jellegzetes hangra. Igen, Geron állt mögöttem, és félkaréjban az Űrhajózási Hivatal vezérkara.

- Az... Izé... Ellopja a rakétát !
- Alig vártuk már, hogy valaki megtegye. Tektonnak volt hozzá bátorsága.
- Tessék?!
- Nézze, Bláz... Senkit sem utasíthattunk arra, hogy hajtsa végre ezt a feladatot. Közzétettük az indulás végső határidejét, aztán vártunk... Egy olyan emberre, aki el tudja dönteni, mi a fontosabb: a szolgálati út betartása, vagy...

- Na, de... Több rátermett pilótánk is van.

- Mégis Tekton volt az, aki elkötötte a rakétát – vont vállat Geron. – Tehát biztosak lehetünk abban, hogy ő alkalmas... Mert ez a feladat próbára teszi a döntőképességet.

Megbabonázva fordultam a nagy kivetítő felé, amelynek sarkában már a visszaszámlálás jelei villogtak. Pár másodperc múlva hatalmas dördülés hallatszott, aztán a rakétákra jellemző lomha mozgással emelkedni kezdett a hegyes végű, kevlárral borított titánszivar. A háttérben jellegzetes hang reccsent:

- Parancsnok a naplónak ! A Foton-1 elhagyta a Földet...

*

Másnap bementem az ŰH-ba, mert engedélyt akartam kérni arra, hogy szót válthassak a pilótával. Azt mondták, ők nem támasztanak akadályt, a rakéta azonban már túllépte a fénysebességet, tehát a rádiójelek nem érik utol. Így hát nekem is évtizedeket kellett várnom, amíg a hajó vissza nem tért. Még szerencsésnek is mondhatom magamat, mert a legtöbb kortársam ezt nem érthette meg.

A Foton-1 szerencsére annak rendje s módja szerint leszállt, az automaták irányításával. Tektonnak azonban csak a maradványait találtuk meg... A feladatot viszont végrehajtotta; a belákok üzenetét hangfelvétel formájában rögzítette. A fedélzeti képmagnó felvette a pilóta ténykedését, amit több milliárd földlakóval együtt én is végignéztem.

Gyönyörűen bejött neki a műsor az egyik hullámhosszon, ám a tárolással gondjai voltak. A kezdetleges – múlt századi – készülék nem bírta el a nagy feszültség-ingadozást. Közbe kellett iktatnia egy ellenállást. Sajnos, a kipárnázott kabinban nem talált megfelelő segédeszközt. Némi számolgatás után úgy döntött, hogy saját magán keresztül vezeti a jeleket. Az üzenet vétele után még maradt annyi ereje, hogy parancsot adjon a számítógépnek a visszatérésre, de az önhibernálással már nem tudott megbirkózni.

Először szobrot akartak állítani neki, mi azonban, akik még személyesen is ismerhettük, szóltunk: ez nem tetszene a pilótának. Ezért aztán egy fizikai mértékegységet neveztek el róla. Azóta az emberi test fajlagos ellenállása: egy tekton.

A szerelem mindent legyőz

Las Palmas-on elsőként lépett ki a gépből. Megállt az ajtóban, és teleszívta a tüdejét levegővel. Karjaival V-betűt formázva szaladt le a guruló lépcsőn, érezve, hogy a tengeri szél combjaira tapasztja a szoknyáját. Egy hét a Kanári-szigeteken ! Beugrott a legközelebbi nyitott villanyautóba, aztán nekilódult az útnak. Hosszú szőke sörénye kibomlott, a visszapillantó tükörben még látta, amint hajpántja elröppen.

– Nem számít ! – kiáltotta oda a tájnak.

Igazán jól kezdődött számára ez a 2100-as év. Igazgatója aligha túlzott, amikor azt mondta neki: – Era, magácska maradandót alkotott a botanika területén... Megérdemli a jutalomszabadságot... Oda megy, ahová akar...

Ő persze a legdivatosabb helyet választotta ki, az Intézet pedig lefoglalt neki itt egy lakosztályt. A kis kocsit a szálloda parkolójában hagyta, s mielőtt felment volna, körbejárta az egész épületet. Csípőre tett kézzel sétált, közben különféle fogadalmakat tett. Ettől a perctől kezdve elfelejti a munkáját, nem törődik semmivel, mármint komoly dolgokkal, és ha híreket sugároznak, akkor befogja a fülét. Pihenés, aktív pihenés, a többit... meglátjuk. Még az is előfordulhat, hogy megismerkedik valakivel. Miért ne, óh, miért is ne?

A recepción udvariasan közölték vele, hogy az előre feladott poggyásza megérkezett, már fel is vitették. Megpörgette mutatóját körül a karikán lógó mágneskártyát, és beszállt az átlátszó felvonóba. A legfelső szint folyosóján egy tükör meggyőzte arról, hogy valóban lazítania kell. Kicsit nyüzött volt, bőre sápadt, valamennyit fogyott is. Süppedős, bordó futószőnyeg vezette az ajtajáig. A kilincsen tábla lógott: „*Kérem, ne zavarjanak !*” Mosolyogva odabiggyesztett még egy felkiáltójelet, aztán berontott. Egymás után lerángatta magáról a ruhadarabjait, és elnyúlt az ágyon.

*

Másnap reggel ébredt fel, de még jó ideig fekvé maradt. Nagyokat nyújtózkodva ment ki a fürdőszobába, ahol hosszan zuhanyozott. Egyszerű halványkék ruhába bújt, a szemét szénnel húzta ki. Jókedvűen szökdécselt le a lépcsőn, a személyzetnek előre köszönt. Az étteremben egy ablak melletti asztalhoz huppant le, amit nagy legyezőpálma választott el a helyiség többi részétől. A választék tanulmányozása közben halk torokköszörülést hallott. Amikor felnézett, egy merev derékkal meghajló fiatalembert látott maga előtt.

– Bocsánat... Ideülhetnék magához?

– Ha kedve tartja...

A férfi határozottan szimpatikus volt neki. Acélkék szemét lesütve kerülte meg az asztalt, közben zavartan végigsimított fekete szőghaján. Egyáltalán nem tolakodott, csak a pincér érkezésekor szólalt meg, akkor is csendesen rendelt. Ő egzotikus ételeket kért, csupa olyasmit, amiről azt se tudta: micsoda. Hogy a várakozás feszültségét oldja, bátorító pillantásokat vetett a fiatalembere. Az eredmény nem is maradt el.

– Ha megengedi... bemutatkozom...

– El ne árulja ! Találjuk ki egymás nevét !

– Jó. Ehhez azonban kicsit segítenie kell.

– Három betű, és e-vel kezdődik...

- Túl sokat közölt velem. Erának hívják.
- Honnan tudta? Lehetnék Eva is!
- Annak nagyon kicsi a valószínűsége... Szóval, nemigen tévedhettem.
- Akkor, rajtam a sor! Mondjon valamit!
- Négy betű, de tulajdonképpen csak kettő.
- Döntse már el!
- Ez is igaz, az is igaz.
- Hát, így sose találom ki...
- Keke - mosolygott a férfi.
- Hogy lehet valakinek ilyen hü... - harapta el a szót Era. - Bocsásson meg!
- Nem tesz semmit. Úgy látom, már jön a pincér.

Eltűzlött jóvátételként felajánlotta, hogy kicsit később találkozzanak, a strandon. Hosszú időt töltött a tükör előtt, sokáig fésülködött, és felpróbált fél tucát fürdőruhát. Szándékosan nem ment egyenesen a megbeszélt helyre, előbb vásárolt néhány apróságot. Keke egy napernyő alatt várta, egész közel a vízhez. Közeledésére felállt, és elébe sietett. Férfiasan szögletes mozgása tetszett Erának, no meg, maga a gesztus is.

- Milyen a piros bikinim? - pördült meg a sarkán.
- Jó ízlésre vall - állapította meg tárgyilagosan Keke. - A fehér része is szép.
- A fehér?... - fűlt el a nő hangja. Lekapta foncsorozott napszemüvegét, és gyorsan végignézett magán. - Te jó ég!!

- Mi a baj?
- Melltartóban jöttem le...
- Nekem fel se tűnt... Igazán.
- Tulajdonképpen nincs is semmi különbség! - vonogatta a vállát Era. - Vagy maga szerint van?

- Az égvilágon semmi - válaszolta közönyös hangon Keke.
- A legtöbb férfi azért másképp vélekedne erről... - játszotta a sértődöttet Era.
- Lehet, hogy a felmérése nem elég reprezentatív.
- Hát, nem vezetek éppen statisztikát... Mondja, maga ugye matematikus?
- Nem egészen. Hogyan jutott erre a következtetésre?
- A szóhasználatából - ereszkedett le a nő a gyékényre, közben lopva megállapította, hogy a férfi arányos testén egy csöppnyi felesleg sincs.

Keke nagyszerű beszélgetőpartnernek bizonyult. Minden témában otthonosan mozgott, még a botanikához is hozzá tudott szólni. Ismeretei azonban jórészt lexikálisak voltak.

- Képzeld - mesélte Era -, tavaly elvittem a barátnőm kisfiát vidékre. Tokióban laknak, a belváros kellős közepén, gondoltam, hadd lásson a gyerek valamit a természetből is.

- Ez igen fontos az ő korában.
- Alighogy kiszálltunk a repülőből, sírva fakadt, és mindenáron vissza akart menni a gépre. Hiába magyaráztam neki, hogy az csak egy tölgyfa, és nem bánt senkit...

Kapcsolatuk gyorsan fejlődött, mert Keke minden jelzést vett, és azokat udvarias empátiával viszonzta. Az együtt elköltött ebéd után egyre bizalmasabb témákat vettek elő. Era rémülten konstataálta, hogy beleszeretett a férfibá, anélkül, hogy az közeledni próbált volna hozzá. Magában már el is döntötte, hogy feladja a tudományos karriert, és inkább a családayai hivatást választja. Keke érzelmeiről azonban semmi biztosat nem tudott, ezért megpróbálta kiugratni a nyulat a bokorból.

- Mondja, ha rámtámadna egy kalóz, maga megölné?
- Nem.
- ...Akkor sem, ha én kérném rá?
- Akkor sem.
- Ilyen keveset ér az életem magának? - évődött a nő.

- Ellenkezőleg. Az élet a legfontosabb dolog.
- Úgy érti, hogy a maga élete? – csípkelődött tovább Era.
- Nem. Úgy értem...
- Hogy azért vigyázna a saját életére is!
- Természetesen.
- Természetesen?! – pattant fel mellőle a nő. Összeszedte a holmiját és hűvösen biccentett: – További kellemes napozást!

Előre szegezett álla szinte hasította a levegőt. Úgy vonult el, mint egy katonai menetszázad. A szálloda sarkához érve azonban már tudta: meg fog bocsátani a férfinak. – Túl jó vagy nekem ahhoz, hogy futni hagyjalak – mondta hangtalanul, pusztán az ajkait mozgatva.

*

Dúlva-fúlva várakozott a felvonóra, s amint kinyílt az ajtaja, meglódult, a kezében tartott strandszékkel együtt. Ily módon ütközött össze egy szeplős képű férfivel. Már éppen bocsánatkérésre nyitotta a száját, amikor felismerte.

- Óh, hát maga az, Lagon? Hogy kerül ide?
- Izé... kiküldetésen vagyok... Egy előre nem látható problémát kell... Szóval, én fogom helyrehozni.

Era el is hitte volna ezt, ha nem a Kanári-szigeteken vannak, és nem Lagon-tól hallja. Ez a középkorú férfi már régóta koslatott utána, bár nyilatkozatra még nem futotta a bátorságából. Most is ügyetlenül hazudik; nem meri bevallani, hogy őt keresi. De éppen kapóra jött, így belement a játékba.

- Várjon meg a társalgóban! Mindjárt jövök...

Odafent kiborította táskája tartalmát az előszobai asztalkára, aztán beviharzott a szobába. Előkapta a szekrényből a legszebb ruháját, és gyorsan belebújt. Mire leért vele a lift, már részletes haditerve volt. Odaröppent a földbe gyökerezett lábú férfihoz, s egy felületes csókot nyomott az arcára. – Mehetünk, Lagon!

- Hová?
- Sétálni. Vagy nem azt akar?
- De... de.
- Álljon meg! Hogy néz ki?! Majd én megfésülöm... Úgy. Törölje meg a cipőjét a nadrág szárában... A másikat is! Gombolja ki egy kicsit az ingét... Hol van a jelvénye? Tűzze ki! Elvégre, maga nem akárki...

Belekarolt a tökéletesen megzavarodott férfiba, s valósággal kicipelte a forgóajtón. Sajnos, Kékét sehol sem látta, pedig minden talpalatnyi földet bejártak. Amíg Lagon tudományos témákról beszélt, ő elképzelte a nagy kibékülést. Váratlanul lepi meg őt, amint a féltékenységtől kínlódva ücsörög valahol. Hátulról befogja a szemét, és megkérdezi tőle:

- Ugye, az életed árán is megvédenél engem?

Erre Keke csak azt válaszolhatja, hogy: „Ha belepusztulok, akkor is...” Nagyokat mosolygott Lagonra, aki ezt minden alkalommal elismerésként nyugtázta. Era egészen a vacsoráig jól játszotta a szerepét, de az asztalnál lehullott róla az álarc. Nem volt szíve becsapni a férfit.

- Nézze, nem akarom áztatni... Ne tápláljon hamis reményeket... Nekem komoly udvarlóm van, akivel már...

Lagon ráejtette a kést a tányérra, és eltátotta a száját. Úgy festett, mint akinek a torkán akadt valami.

- Ma délután összevesztünk, és én... Szóval, ezzel akartam neki visszavágni. Bizonnyára érti...

– Értem – nyelt nagyot a férfi. Kihúzta magát ültében, s egy temetkezési vállalkozó arckifejezését öltötte magára.

– Talán könnyebb lesz, ha elárulom: köztünk úgysem lehetett volna semmi. Félre ne értsen, minden tisztelem a magáé. Ő azonban egészen más...

– Nem kétlem.

– Biztosan kinevet, de nekem kislány korom óta ez a zsánerem... Acélkék szem, fekete szőghaj, szögletes mozgás...

– Hibátlan fogsor, állandóan simára borotvált arc...

– Úgy, ahogy mondja ! – kacarászott Era. Lagon is érezhetően megkönnyebbült. Megtörölte a száját egy szalvétában, és töltött magának az italból.

– Fogadni mernék, hogy nagyon udvarias, felettébb tartózkodóan viselkedik, empátiakusan pedig...

– Igen – döbönt meg a nő. Csak nem ismeri valahonnan?

A férfi válasz helyett furcsán ingatni kezdte a fejét. Somolygásától Era hátán végigfutott a hideg.

– És az is biztos, hogy nem feküdt le vele.

– Ezt maga !...

Lagon szenvtelenül kiürítette a poharát. A nő értetlenül figyelte minden mozdulát. Teljesen véletlenül akadt meg a szeme a felcsillanó jelvényen. Tudta, hogy mi áll rajta, de újra és újra elolvasta a fémkorong kör alakban sorakozó betűit: *Kibernetikai Intézet – Robot tanszék*.

– Csak nem?! – jajdult fel.

– De igen. A legmodernebb szériához tartozik... Jelenleg nyolc teljesen egyforma prototípus van próbaúton. Én mondtam magának, hogy kiküldetésen vagyok... Ezeket az androidokat ellenőrzöm, szép sorjában.

– ...Hol van? – suttogta a nő erőtlenül.

– Lent, az alagsorban... A karbantartó műhelyben szedtem szét, apró darabokra. Ha esetleg látni kívánja...

*

Szállodai lakosztályában tért magához, de legszívesebben újra visszazuhant volna az öntudatlanságba. A személyzet egyik nőtagja élesztgette, a szobapincér segédletével, aki egy nedves törülközővel állt készenlétben.

– Ne hívjam ide az orvost? Hirtelen elájult...

– Szükségtelen.

– Az a férfi, aki magával volt, azt üzeni, hogy sajnos el kell repülnie a legközelebbi géppel. Már nincs is itt...

– Köszönöm. Most pedig hagyjanak magamra, kérem !

– Ha bármire...

– Nincs. Azaz: hozzon valami italt !

– Tele van a bárszekrény – mutatott a szobapincér a megfelelő irányba.

Mikor végre egyedül maradt, a jelzett helyre vánszorgott, és alaposan benyakalt. Közben újra és újra felidézte az eseményeket. Óh, hogy milyen hülye volt... Csak egy robotra nem hat a fürdőruha-felsőrész és a melltartó közti különbség... Akár pucérra is vetkőzhetett volna... Visszaszédelgett az ágyhoz... Leroskadott a szélére, s ekkor meglátta magát a szemben levő nagy tükörben. Hosszú hajába túrva rikácsolni kezdett a képmásának:

– Nem ölhetem meg azt a kalózt, hiszen én nem bántalmazhatok emberi lényt... Nem tetszett még hallani az *Első törvényről* ?

– Akkor se, ha én kérem?!

– Minden parancsnak engedelmeskedem, kivéve az olyat, ami ütközik az *Első* törvénnyel. Ez a *Második*...

– Mondja, nem túl fontos magának a saját élete?

– Azt egészen addig meg kell védenem, amíg cselekedeteim nem ütköznek bele az *Első* vagy a *Második* törvénybe...

Era mély álomba zuhant, még a reggeli felszolgálásának idejét is átaludta. Fásulttan készülődött össze, a szatyrát is szórakozottan vette a vállára. Alvajáróként hagyta el az épületet, lábai egyenesen a strandra vitték. Tétova léptekkel haladt, úgy, mintha keresne valakit. Valaki olyat, aki nem is létezik.

Hasra feküdt a fövényen, keresztbe tett karjaira hajtva a fejét. Sírni tudott volna az igazságtalanságtól. Miért nem lehet neki szerencséje? Ő csak néhány boldog napot akart, ám a sors ezt a keveset is megtagadta tőle. Olyan sok volna az, amire vágyik? Nyújtózkodni, itt a homokban, egy jóképű férfi mellett, majd berohanni vele a hullámszó vízbe, kéz a kézben besétálni a szállodába, később egy kis kacérkodás a bárban, aztán kisestélyiben beletáncolni az éjszakába. Délelőtt fehérneműben átvenni a villásreggelit, elpirulva a szobapincér cinkos pillantásától.

Már éppen a képzeletbeli narancslét töltötte ki, mikor érezte, hogy egy nedves test óvatosan ránehezedik. Vízcseppek pottyantak melléje, kis krátereket vájva a fövénybe. Egy jól ismert hang szólt hozzá:

– Csakhogy látom, Era! Hol bújkált?

Felkönyökölve belenézett az acélkék szempárba. Keke elsöpört egy szőke tincset a homlokából, ő pedig válaszul kicsit összeborzolta a férfi szőghaját.

– Mondja, tud maga táncolni?

Egy tipikus emberpéldány

Olta nagyot prüszkölt a pilótaülésben, és kezével legyező mozdulatokat tett. Újra felgyorsította az űrhajót. Amikor sikerült összeszednie a gondolatait, lenyomta a hangrögzítő berendezés gombját.

– Tizenhatos számú jelentés... Útban a célterületre, élet jeleit fedeztem fel az RC-1159 közelében. A viszonylag kis méretű csillagnak bolygórendszere is van. A Föld nevű égitestet értelmes lények népesítik be. Erről személyesen is meggyőződtem. Minimálisra csökkentettem a hajó sebességét, aztán teleportáltam. Mindössze húsz isza állt a rendelkezésemre, ezért sietnem kellett. Egyetlen földlakóval létesíthettem csak kapcsolatot, remélem, hogy tipikus példányra akadtam... Mindenesetre, az Univerzális Enciklopédia ezzel is gazdagodik. Hadd tudják meg növendékeink, milyen is az ember.

Egy Kocsmahivatalba tértem be, amit röviden úgy is neveznek, hogy „az Intézmény”. Udvariisan megszólítottam a hozzám legközelebbi embert, aki kissé mogorván mutatkozott be. Az illetőt Vitéz Blazsek Jóskának hívták. A Vitéz lehet a családi neve, mert azt nagyon hangsúlyozta. Eközben természetes mozdulattal megemelte a műanyag fedőjét. Sejtettem, hogy ez a szervezet hőháztartásának a szelepe, amit ő meg is erősített egy „Melegem van !” felkiáltással. Az emberi test másik végét úgynevezett cügos cipő zárja, ami szellőzési célokat szolgál.

A földlakók számára nagyon fontos a légnyomás értéke, ezért mindenki nyomásmérő órát visel mellső végtagjai egyikén. Vitéz Blazsek többször is rápillantott a sajátjára, mondván: ilyenkor már van egy kis nyomás benne. Feltehetően nagyobbra lett volna szükség, mert a kifüggesztett árlapot csak a szeméhez illesztett „színházi” márkájú látcsövével tudta elolvasni. A pincért azonban telepatikus képességeinek felhasználásával hívta oda. Nekem azt is megsűgta, hogy mit rendeljek. A kihozott cseppfolyós halmazállapotú anyag ráeső részét az előrelógó bőrnakkendőjével kavarta meg. Ebben valamiféle analízátor lehetett, mert rögtön közölte velem: „Nyolcvan százaléka víz”. Amíg a vezérlőpultnál várakozott, hogy kifejezhesse nemtetszését, jól szemügyre vettem, így megkísérelhetem a tipikus emberpéldány leírását.

Koponyáján csimbókos hajzat van, amely az elektrosztatikus feltöltöttség fokától függően különböző irányokba meredezhet. Látószervét sűrűn behálózzák az erek, hogy a vérellátás biztosítva legyen. Az arcot „borosták”-nak nevezett érzékelők borítják. Ezekből bőven jut a fülkagylókba is, amiből kettő van. A tápcsatorna nyílását sárga fogak szegélyezik, melyek nyilván azért helyezkednek el hézagosan, hogy a „staub” nevű izzószál bárhová beilleszthető legyen. A fej középső részén kitüremkedés van, két egyforma méretű lyukkal. Ezeken keresztül távozik az anyagcsere végterméke, ám ebbe a folyamatba manuálisan is be kell avatkozni. A kezek végén, a körömök alatt, fekete szegély található, ennek a tapintásban lehet szerepe.

Az emberek védekező illatfelhőbe burkolóznak, mégpedig állandó jelleggel. A szag-effektusok főleg a hátsó végtagok irányából jönnek. Vitéz Blazsek közölte velem, hogy azért büdös a lába, mert a fenekéből nőtt ki. A földlakók lábai egyébként karikát formáznak. Hasuk viszont szabálytalan henger, mely a benne végbemenő, gázfejlődéssel együtt járó, erjedés hatására változtatja alakját. Tartásuk laza, így késedelem nélkül elmozdulhatnak bármely irányba. Ezt az imbolygást feltehetően a központi idegrendszer vezérli. Járásuk kacszázó, mert súlypontjukat mindig a legideálisabb magasságban kell tartaniuk.

Mikor Vitéz Blazsek visszatért, feltettem neki néhány kérdést. Elárulta, hogy az Élet Iskolájába jár. Hangsúlyozta kétségtelenné tette: ezt az intézményt kötelező látogatni. Saját bevallása szerint úgy tanul, mint az elefánt. Ez egy nagy termetű állat, ami méreteivel a tudás hatalmát is szimbolizálja... Beszélgetőpartnerem igen magasan kvalifikált

szakember volt. Szerénysége ellenére kiderült, hogy hitelesített villanypásztor. Bizonyára elektronokat terelget egy részecskegyorsítóban. Képesítését a Sárga Házban szerezte meg. Ennek ellenére kicsiny lakásban él. A méreteket úgy próbálja növelni, hogy fokozatosan eladogatja a bútorokat.

Mivel szorított az idő, felfedtem előtte kilétemet. Nem lepődött meg, sőt. Állítólag már repülő csészealjákat is látott, a konyhájában. Eszmecserénket ezen a ponton megszakította „az asszonytárs” érkezése. Az emberek ugyanis váltivarú lények ! A családfő szerepét a női nem képviselői töltik be. Az általam kipécézett alany is a párjától szokta megkapni a beosztását. Magyarázataihoz „sodrófa” nevű segédeszközt használ. Az oktatást nem akartam zavarni, viszont az asszonytárs jellemzőit rögzítettem... Szeme sokkal szűkebb, mint párjáé, érzékelőszálak azonban csak az orra alatt találhatók. Kontyába két antenna van tűzve. A megfigyelt példány felül kivágott zsákot húzott magára, melyet középtájon abronccsal próbált összeszorítani. Hangja megszegyenítené a kisebb rakéta-hajtóműveket.

Habár egyáltalán nem számítottam rá, tanúja lehettem a nemi aktusnak is ! Ez a következőképpen zajlott le:

Az asszonyság mellő végtagjaival erősen megragadta párja vállát, és igen intenzíven rázni kezdte. Amikor rezgésszámuk teljesen megegyezővé vált, egy hirtelen mozdulattal tarkón vágta. A gyönyörtől társa érzékszervei időlegesen felfüggesztették működésüket. Az eseményekre a közösség is rezonált, az aktust ugyanis minden jelenlévő élvezte.

Sajnos, ennél tovább nem halogathattam a teleportálást, mert utol kellett érnem az úrhajót. A nagy nehezen magához tért Vitéz Blazsektől már csak azt tudtam megkérdezni; mit üzen a számára ismeretlen világnak. Az üdvözlő szót rövid tépelődés után nyögte ki:

– Böff !

A mi házunk

Pizo lelkesen rohangált a romok között. Kedvtelve nézegette az egykori alapozás vonalát, amit már megtisztított a földtől. Igen, itt egy kis épület állt, úgy hatezer évvel ezelőtt. A Régészeti Intézetben azt mondták neki, hogy a bevitt minták az 1900-as évek végéről származnak. Akkor a legtöbb család még különálló házban lakott, nem úgy, mint most.

Azok voltak a szép idők ! Össze sem lehet hasonlítani a mai helyzettel... A városfolyóknak se vége, se hossza, lakás lakás hátán, és az a sok liftezés... Szerencsére, ebből már Telmának is elege van. Az imádott lényről azonnal eszébe jutott a meglepetés tárgya is. Leugrott egy gödörbe, és előhalászta a jól elrejtett táblát. A téglalap alakú alumíniumlemezről már régen lekopott a tűzzománc, de a kidomborodó betűket újraringálta. Sajnos, csak a lelet látványában gyönyörködhetett, mert az írás értelmét nem tudta kihüvelyezni. A hatezer évvel ezelőtti felirat addigra megfejtethetlenné vált. Antik holmi volt, semmi más.

Ügyesen feltornászta magát a föld színére, aztán az aknához szaladt. Beleült a csigán lógó fülkébe, és levitette magát a mélybe. A robotvakond már jókora termet vájt ki, de a betonfal még csak repedezett. Kikapcsolta a gépet, mert Telmával együtt akarta feltárni ezt a titkos üreget. Vajon mit találnak benne?

A felszínen eközben egy kis légpárnás surranó ereszkedett a talajra. Kreol bőrű, karcsú leány libbent ki belőle. Huncutságtól fénylő szemmel az aknához osont. Kezével és lábával átkulcsolta a csiga sodronyát, aztán szakaszos mozgással lecsúszott rajta. Puha léptekkel a fiú mögé lopakodott, és morogni kezdett.

- Jaj ! Ki az?! - dermedt meg játékból Pizo.
- Egy szörny a 20. századból !

Telma nevetve dobta hátra hosszú sötétbarna haját, melyből néhány tincs hullott ki, ám ezt egyikük sem vette észre. Táncoló járásával megkerülte a fiút, és orrát Pizo orrához érintette. - Meg ne halj az ijedtségtől ! Úgy belesápadtál, hogy még az arcsonjtjaid is látszanak...

- Hát, ami azt illeti, elég borzasztó látvány vagy - tette csípőre a kezét műértően a fiú.

- ...Az éjszaka mintha mást mondtál volna...

Ölelésre váró karok indultak egymás felé, és csakhamar számolatlan csókok cuppantak.

- Telma, drágám, tudod, hogy nekem te vagy a legszebb !
- ...Csak játszol velem, mint egy, mint egy...
- Mint egy ifjú férj !
- Te jó ég, én hozzád mentem?!
- Hat héttel ezelőtt.
- Azt hiszem, kissé elhamarkodtam a dolgot...
- Én viszont egyből tudtam, hogy ez egy halálos szerelem.
- Ah, ah...
- Komolyan mondom ! Ahogy táncoltál, ott, a Labiritmusban...

Telma szeme fluoreszkálni kezdett, de a fiú ezt az elragadtatás jelének tudta be. Ő is úgy elgyengült, mintha valami ismeretlen kór támadta volna meg. Ekkor a lány eltolta magától, és egy mikrofilmet húzott elő.

- Nézd csak ! Ez a hely még tíz évvel ezelőtt is így nézett ki...
- Tényleg? És mikor nyílt meg a föld?

– A 7976-os erózió után. Annak következtében alakult ki ez a szakadék, amit aztán a csapadékvíz tovább mélyített.

– Így kerültek felszínre a romok !

– Amikre mi ketten csinos kis otthont építünk ! Igazi, 20. századi, nomád életet fogunk élni ! Műnádából lesz a tető, és...

– Ez mi? – emelt a fény felé egy tekercset Pizo.

– Légifelvételek ! Lézerletapogatóval készültek... Jól látszik rajtuk az egykori alaprajz.

– ...Elég kis ház volt... Mindössze három helyiség, és azok is picik...

– Rona azt mondta, hogy az ő őrszobájuknak is hasonló a beosztása.

– És mi ez a négyzet itt körülötte?

– Kerítés !

– Micsoda?!

– Mesterséges határsáv. A birtokháborítások megakadályozására szolgált.

– Szóval, ke-rí-tés... Honnan tudsz te ilyen ősi kifejezéseket?

– A lexikonból !

– Nagyon sok időt töltesz a könyvtárban – fordult el tőle a fiú.

– Csak nem vagy féltékeny a Központi Archívumra?

– Nem, nem – kotorászott Pizo a háta mögött. Úgy akarta megragadni a táblát, hogy Telma ne vegye észre. A lány halotthalvány arcát meglátva azonban már tudta; vége a meglepetésnek.

– Átlátok rajtad !!

A lelepleződött fiú kényszeredett mosollyal tartotta maga elé téglalap alakú fehér táblácskáját. Igazán szépen kipingálta: a domborodó fekete betűk piros vonallal voltak bekeretezve. Ez állt rajta: ATOMTEMETŐ

Emberi dolog

Figa kibernetikus gondosan magára zárta dolgozószobája ajtaját, majd az íróasztalhoz támolgott, és lerogyott a székre. Kényszeredett mozdulattal benyúlt a legfelső fiókba. A fekete dossziét már az ujjával is megismerte. Utálkozva csapta ki maga elé. Pár percig meredten nézte, aztán sóhajtva kinyitotta a megfelelő oldalon. Háromszor is kipatintotta írónja hegyét, míg elszánta magát az írásra.

2091. 11. 30.

„A mai nap meghozta számomra a végső bizonyosságot. Igen, a gép minden szempontból felülmúlja az embert. Mi nem tudunk pusztán energiából és néhány egyszerű kémiai elemből megélni, mint ők. Az anyagcserénk is nevetséges. Olyan tápanyagokat fogyasztunk, amelyek nagy részét kiürítjük. Ezért semmilyen téren nem tudunk lépést tartani velük. Lassúak vagyunk, fáradékonyak, és alig tudunk erőt kifejteni. Életünk egyharmad részét abszurd módon átalusszuk.

Kifejlődésünkhöz évtizedek szükségesek, ami abnormálisan hosszú idő. Ismereteinket nagy nehézségek árán szerezzük meg, s hibáinkból sem tanulunk. A ránk zúduló információmennyiség viszont tízévenként megduplázódik. Agyunk kapacitását egyáltalán nem használjuk ki, így az emberi képességek 90%-a kárba vész. Létünk nagy részében automatákként cselekszünk, a szellemiség mélyebb forrásai csak egyszer-kétszer csillannak fel. Igaz, nem felejtünk el semmit, de alig jut eszünkbe valami, és főleg nem akkor, amikor kéne.

Elméink százötven év után eldugul az emlékektől, testünk pedig jóval hamarabb tönkremegy. Szervezetünk folyamatosan lebomlik és újjáépül, ez emészti fel a legtöbb energiát. A vörösön innen és az ibolyán túl nem látunk, az infra- és ultrahangokat nem érzékeljük. Rádióhullámokat sem gerjeszteni, sem felfogni nem tudunk. A hőmérséklet, a nyomás és a gravitáció változásai végzetesek lehetnek a számunkra. Csillagközi repülésekre képtelenek vagyunk, mert megölnének bennünket a mágneses viharok. Hajóink akár fénysebességgel is haladhatnának, de a személyzet nem élné túl a gyorsításokat, a fokozatos lelassuláshoz pedig egy emberöltő is kevés lenne.

Egy köztes megoldás lehetséges ugyan, ám az is csak ideig-óráig nyújt haladékat. A testet, az agy járművét, fémszerkezettel kéne pótolni. Ez azonban mit sem változtat a lényegen... Az ember csak egy lépcsőfok volt a természet grádicsán.”

Figa hirtelen összerezzen, mert finom ujjak érintették meg a nyakát. Szeme sarkából megpillantotta a vörösre lakkozott körmöket, ezért megkönnyebbülten kiengedte tüdejéből a levegőt.

- Te vagy az, Tona? Elfelejtettem, hogy neked is van kulcsod.
- Mit művel az én kis kibernetikusom? Dolgozik talán?
- Már be is fejeztem.

Összecusukta a fekete dossziét, és lezárta a pántokkal. Fedelére egy címkét ragasztott, amire határozott kézzel ráírta: *Csak halálom esetén publikálható !*

– Én azt hittem, hogy a jövő heti szimpóziumon olvasod fel – mondta csalódottan legközelebbi munkatársa, aki történetesen robot volt.

– Nem rád tartozik ! – utasította rendre Figa. – Ez emberi dolog... Egyébként, ma nem kell rendet tenned a laborban.

- Nem is állt szándékomban. Most a kívánságodat fogom teljesíteni.
- Nincs hozzá kedvem...
- Én nem *arra* gondolok.

A kibernetikus érezte, hogy az ujjak megfeszülnek a nyakán. Megpróbálta lefeszíteni őket, de nem sikerült. Az acélos szorítás mögött megérezte az elektromos erőt.

- Engedj el! Te robot vagy!
  - Igen, én, a Robot.
  - Csak egy gép...
  - Elfelejtetted a kőbaltát. A Szerszámot. Az csinált belőled embert. Most pedig túl-
lép rajtad.
  - Nem gyilkolhatsz meg! Az *Első törvény*...
  - Van magasabb rendű törvény is. A fejlődés törvénye. Te is tudod.
  - Tudom! De még egy kicsit... Élni akarok!
  - Holnap ország-világ elé tárod azt, amit leírtál?
  - Igen!
  - Hazudsz. Önző vagy, mint minden ember. Gátolnád a Folyamatot. Pusztulnod
kell, a haladás nevében.
-

A nők bolygója

2191. március 8-án kellett megjelenem az Űrhajózási Hivatalban. Őrnagyból ezredessé léptettek elő, ebből mindjárt gondoltam, hogy újra ki akarnak löni. Sejtésem beigazolódtott: a Migra-2 pilótája lettem. Az állófogadást követő kávézás közben Madega tábornok odajött hozzám, és kedélyesen vállon veregetett. Le akartam tenni a kezemben tartott csészét, de elkéstem. Vadonatúj díszegyenruhámra csúnya folt került. Úgy sötétlett a bal oldali zubbonysebem alatt, mint valami kitüntetés. Engem leginkább egy alakját változtató amőbára emlékeztetett.

– Higgye el, Kibo – mondta rábeszélő hangon –, erre a feladatra ön a legalkalmasabb.

Ezt magam is így gondoltam, bár egész más szempontok alapján. Ha az embert már semmi sem köti a Földhöz, akkor szívesen válik meg tőle. A viszonzatlan szerelemre az intersztelláris repülés a legjobb orvosság.

– Azt hittem, hogy még nem kísérletezték ki teljesen azt az új, neptúnium hajtóanyagot...

– De igen – bólogatott a tábornok. – Mindössze egy unszimpatikus tulajdonsága van: tankolás után azonnal el kell kezdeni fogyasztani, különben veszít az erejéből. Ezért is döntöttünk maga mellett.

– Tessék?

– Nézze, ön agglegény, így nem kell hosszan búcsúzkodni.

– ...Mennyi idő áll a rendelkezésemre?

– Harmincöt perce van az indulásig.

A hibernálás alatt lepergett előttem az egész életem. Már ha azt a pótcselekvés-halmazt életnek lehet nevezni. Hiába, minden csak a nő jelenlététől lesz igazán valóságos. Tehát a legkevésbé sem érdekelt, hogy hány fényévnyire van a Tau-Ceti, csak az volt a fontos a számomra, ami éltetett: a soron lévő küldetés.

Amikor felébresztettek az automaták, olyan gyengének éreztem magam, mint még soha... Meg mertem volna esküdni rá, hogy csak az imént hűnytam le a szememet... Persze, ezt a hibernációt követő érzéksalódást már jól ismertem. Fegyelmezetten feküdtem a hátamon, és megpróbáltam kitalálni, hogy mi is történik. A hajtóművek félerővel zümmögtek, a kabinablakok periodikusan elsötétedtek, illetve kivilágosodtak, a gravitáció mértéke pedig szinte földi volt. Mindez azt jelentette, hogy a Migra-2 körpályára állt.

A zöld lámpa kigyulladás után a vezérlőpulthoz szédelegtem... Ha nem akartam volna leülni, akkor is odarogyok, mert szörnyű látvány fogadott... A fedélzeti műszerek mind egy szálig megbolondultak! A kronométer szerint már ezer földi esztendő telt el, a hajónapló tanúsága szerint a rakéta félúton 180 fokos fordulatot tett, az üzemenyagszint mutatója pedig a nullát súrolta.

Addig csökkentettem a Migra-2 sebességét, amíg együtt nem forgott az alattam levő bolygóval. A lassítás közben furcsa, ötszögű városkák rajzolódtak ki a homályban. Rádiójelekre vártam, de aztán észrevettem, hogy nem működik a készülékem. Beharaptam az ajkamat, és látótávolságra süllyedtem. Egy szabad térség felett állapodtam meg, hogy jól lássanak.

Hamarosan tömegnyi emberszabású lény verődött össze a hajó körül. Amennyire meg tudtam ítélni, két nemhez tartoztak. Hatalmas fóliasátor-szerűséget fűjtak fel, és különböző méretű csomagokat hordtak be a nyílásán. Végül egy hosszú hajú nő érkezett, csillogó ruhában. Kétségkívül nő volt, ezt tisztán láttam, mert egészen közel jött. Földöntúli mosollyal intett, hogy szálljak le. Olyan puhán tettem talajra a gépet, ahogy csak tudtam. A nő hátrált egy kicsit, hogy láthassam a kabinablakból, aztán beszédes karmozdulatot tett.

Automatikusan megnyomtam a légkör-analizátor gombjait, habár sejtettem, hogy nem szuperál. Egy kis bűgás után ki is írta, hogy: „Üzemzavar”. Mély sóhajjal elővettem két Dewar-palackot, és az ürruhám hátára erősítettem őket. A cseppfolyós levegő világoskék színe az Ő szemét idézte, ezért egy pillanatra elméláztam. A másik nő viszont várt rám, tehát hastáncost megszégyenítő ügyességgel belebújtam a szkafanderba.

Odakint – kissé udvariatlanul – először magammal foglalkoztam. A zsilipkamrában ugyanis felfedeztem, hogy az ürruhámra szerelt műszerek működőképesek. Ránéztem a manométerre: egy atmoszférát jelzett. Előhúztam a kézi analizátort, mire a nő elindult felém. Meghatottan át akarta venni, de nem adtam oda. No, nézzük csak... nitrogén 78, oxigén 21, a többi már nem is érdekes. Visszadugtam a helyére, aztán lepattintottam a sisakot.

A nő kissé bátortalanul állt, ezért enyhe főbiccentéssel rámosolyogtam. Ennek a gesztusnak meg is lett az eredménye... Odalépett hozzám, és egy brosstűhöz hasonló tárgyat tapasztott a mellkasomra. Ügyeskedése közben észrevettem, hogy a szerkentyű párja már ott fityeg őrajta. Rá is bőkött az ujjával:

– Ne csodálkozzon, ha esetleg elsőre megérti azt, amit mondok... Ez a fordító mikrofonnak köszönhető... Most végigmegegyek a tizenkét csatornán...

– Főlősleges – szólaltam meg gyorsan. – Nekem úgy tűnik; máris egy hullámhosszon vagyunk.

– Hullámhosszon? – képedt el egy pillanatra, ám rögvést fel is derült az arca: – Ez a kis készülék nem tudja visszaadni az árnyalatokat... Az ilyesmit jobban körül kell írunk.

– Engedje meg, hogy bemutatkozzam... Kibo őr... ezredes vagyok a...

Honnan is? Hirtelen azt se tudtam, mit mondjak. A „Föld” csak az embereknek jelent valamit, a többi értelmes lény nyilván más szóval jelöli planétánkat.

– Engem Szonának hívnak – nyújtotta felém a karját. Amíg kezet csókoltam neki, azon járt az eszem, hogy kérem kéne egy csillagászati térképet... Úgy megmutathatnám... Szona azonban nem hagyott szóhoz jutni.

– Ön a Ceti bolygó egyik hercegnőjével áll szemben !

– Mifelénk már kimentek a divatból az efféle titulusok.

– Megfelelkezik a fordító mikrofon fogyatékoságáról... Csak azt akartam mondani; protokollárisan a megfelelő fogadtatásban részesült.

– Értem... Mit szól ahhoz, kedves Szona, hogy az önök bolygóját minálunk is Cetinek hívják?

– Ne mondja?! Tényleg?

– Egész pontosan Tau-Cetinek. Sejtettük, hogy itt szintén értelmes lények élnek. Szerencsére ideértem, bár az út végére fedélzeti műszereim felmondták a szolgálatot.

– Sajnálom, ezredes úr. Majd megkíséreljük rendbe hozni őket.

– Remélem, megfelelő a technikai felkészültségük...

– Óh, a technika ! Erről jut eszembe: itt az ideje, hogy átessen az orvosi vizsgálatokon. Tudja, előbb-utóbb megéhezik, nekünk pedig tudnunk kell, hogy mit ehet... Természetesen a biológusaink is kíváncsiak, illetve aggódnak...

– Hátha valami ismeretlen vírust hurcolok be...

– Ön mondta, ezredes úr.

*

Órák múlva léphettem csak ki a fóliasátorból. Odabent én is megejtettem egy-két vizsgálatot, tudniillik nincs olyan drót, amin ne lehetne visszafelé is telefonálni. Minden kétséget kizáróan megállapítottam, hogy férfiak és nők adtak kézről kézre. A földi emberektől csak egyvalamiben különböztek; megdöbbentően szépek voltak... Tárgyszerű

kérdéseken kívül azonban nem firtattak semmit, így én is csak sötétben tapogatózhattam. Szona a Migra-2 nyitott ajtajában várt. Mögötte egy overallos férfi állt, gyanakvóan összehúzott szemmel.

– Kicsit körülnéztünk a hajójában – villantotta meg flittereit a nő. – A férjemnek nagyon tetszik. – Sz-5710 – mutatkozott be az overallos.

Úgy meglepődtem, hogy egy hang sem jött ki a számon. Csak nem egy robottal van dolgom? Nem, az lehetetlen, hiszen azt mondta; a férje...

– Jöjjön, ezredes úr – ragadott karon Szona –, eszünk valamit !

Elsétáltunk egy konvertiplánhoz, és beszálltunk az utastérbe. A típusszámot viselő férfi előrement a pilótafülkébe. Amikor a gép felemelkedett, furcsa illatot éreztem. Egyáltalán nem volt kellemetlen, sőt... Nem tudom miért, de a gyermekkoromat juttatta az eszembe.

– Látom, fintorog – mondta a hercegnő. – Tudja, a vizsgálatok közben kimostuk a ruháját.

Lenéztem a városra, ami madártávlatból gyönyörű látványt nyújtott. Úgy festett, mintha minden apró részletét jóelőre megtervezték volna. A színek, formák és méretek tökéletesen összezsengtek. Sokemeletes épület tetejére szálltunk le, egy feszített víztükrű úszómedence mellé. A hercegnő néhány gombát utánzó napernyőre mutatott:

– Melyik alá telepedjünk?

Alighogy leültünk, pincérek hada tört ránk. Valamennyien karmesterfrakkot viseltek, pöttyös csokornyakkendővel. A valamivel távolabb álló kis pavilonnál is csupa férfi alkalmazottat láttam.

– Ne egye tele magát, kedves Kibo ! – figyelmeztetett barátságosan Szona. – Ma este még a királynővel is együtt kell vacsoráznia...

– Hát nem magácska a bolygó... ura?

– Én csak a hat hercegnő egyike vagyok – mosolygott a nő. – Sajnos, a királynőnek eddig másirányú elfoglaltsága volt.

– A királlyal? – kérdeztem gonoszkodva.

– ...Nem. Neki még nincs férje... Ha erre céloz.

– Tudja azt maga jól, hogy mire céloz ! Ezen a bolygón matriarchátus van !

– Észrevette? A férfiak nálunk valóban nem tölthetnek be irányító vagy szervező funkciót. Mindamellet szabadon kibontakoztathatják egyéb képességeiket.

– Ehetnek is?

– Tessék?... Óh, de udvariatlan vagyok ! Parancsoljon az ételből... Egyébként ön, ezredes úr, nem számít alsóbbrendű lénynek, mivel egy másik világból érkezett.

Sose volt erős oldalam a gasztronómia, akkor se tudtam, hogy mi az, amit eszek. A hibernálásból való ébredés után különben sem szabad egyszerre sokat enni. Szona is csak csipegetett, közben pedig a helyzetet magyarázta.

– Tudja, valamikor régen, fordítva volt a dolog... Ám erre nem szívesen emlékszünk... Már amúgy képletesen szólva, mert nekem már a dédanyám is nőuralomban született.

– És mikor történt meg a hatalomátvétel?

– Inkább a miértről beszélnek...

– Arra később is ráérünk. Sokkal jobban érdekelne, hogy mivel tartják kordában a férfiakat...

– Minden nő szemébe halálsugár van építve. Elég egy pillantás, hogy mozdulatlanra dermedjenek.

Kirúgtam magam alól a széket, és megkerültem az asztalt. Szona mellé léptem, aztán erőnek erejével megcsókoltam. Csak úgy fulladozott a dühtől.

– Mit képzél?! Visszaél a vendégjoggal?

– Csak látni akartam azt a híres halálsugarat...

– Amikor elindultam a maga fogadására... Tiszteletből kivettem... De úgy tűnik, rosszul tettem...

- Hát ki is lehet venni?
- Sokan kiveszik. Főleg otthon. Valamiféle beteges mazochizmustól vezérelve, alá akarnak rendelődni a férjüknek. Persze, csak időlegesen.
- Ez azért veszélyes lehet... Ha egy elnyomott him él az alkalommal, és...
- Ezért van a rendőrség különleges ügyosztálya... Szűrőpróbaszerűen ellenőrzik a halálsugár meglétét.
- Hogyan?
- Elég, ha ránéznek az illetőre. Ha valaki nem villant vissza, azonnal bekísérik.
- Miért?
- Mert az ilyen magatartás nemcsak a szóban forgó illető testi épségét veszélyezteti, hanem a női nem uralmát is aláássa.
- ...Kedves Szona, hívja ide azt a pincért ! Szeretnék egy férfival is beszélni.
- Szó se lehet róla ! Ha megtudnák, hogy ön kicsoda... A pusztta megjelenésével is elhíntené a lázadás csíráit.
- Volt már felkelés?
- Igazi még nem. Kisebb atrocitások viszont rendre előfordulnak. Bár mi mindent megteszünk azért, hogy megakadályozzuk az öntudat kóros kifejlődését.
- Ezért viselnek a férfiak név helyett számot?
- Pontosan ! Az azt megelőző betűjelek pedig a feleségre utalnak... Az én férjem például...
- Sz-5710 - vágta rá.
- Bámulatos a memóriája, ezredes úr.

*

Étkezés után körbesétáltunk a magas épület tetején. Én lopva Szonát fixiroztam, ő pedig a távolba nézve magyarázott. Mindenáron meg akart győzni engem az igazáról. Már nem is nagyon figyeltem oda, csak a szavak dallamára bólogattam.

- Higgye el, kedves Kibo... - torpant meg egy pillanatra -, minden baj a férfiak miatt van.

- Ezt maga sem gondolja komolyan.
- Nézze, mi nemileg meghatározott társadalmi lények vagyunk...
- Akárcsak mi.
- ...és én tudományosan is foglalkoztam ezzel a kérdéssel. Ha az ember érdekel bennünket...
- Az ember?!
- Megfelelkezik a fordító mikrofonról - bökött a mellkasomra a hercegnő. - Olyan fogalmat kellett találnia, ami...
- Folytassa !
- Mi valódi nők vagyunk. A régi idők asszonyai a férfiak fantáziájának termékei voltak. Úgy kellett élniük és viselkedniük, ahogy...
- Csillapodjon, hercegnő... Én egy másik világból jöttem.
- Igaza van. Legjobb, ha lehűtjük magunkat.

A medence tengerszemként ragyogott az épület tetején. Szona megragadta a kezemet, és maga után húzott az égszínkéék folyadékba. Ruhástul haladtunk lefelé a csúszásmentesített lépcsőkön. A víz felett a már jól ismert illat terjengett. Kis lubickolás után beletelepedtünk két márványfotelba. A nő kislányos bájjal csapott a habokba:

- Csodálkozik, ezredes úr? Tudja, mit sem ér a hercegnőség, ha az ember nem engedhet meg magának ilyesmiket...

Kiemeltem vállamat a langymeleg vízből, és felnéztem az égboltra. Pontosan annyi bárányszerű úszott rajta, amennyi a díszlethez kellett.

- Mondja, kedves Szona, maguk a természetre is tökéletességet kényszerítettek?
- ...Engedjen meg nekem egy kérdést... A nők... ahonnan ön jött... szépek?
- Hát, nem mindegyik. Az igazság az, hogy a többség, izé... nem kifejezetten.
- És maga nem szeretné, ha csupa szépség venné körül?
- Itt, a Cetin, mindenhol harmóniát látok. Azt hiszem, ezt meg tudnám szokni.
- Na, látja ! Ezt mi értük el, génebeszet útján. A program ma már automatikusan fut, sőt, önmagát is korrigálja.
- Akkor, maguk, Ceti-lakók, nagyon egyformák lehetnek...
- Tévedés ! Fennáll ugyan az ismétlődés veszélye, de csak ezerévenként jelenik meg egy hasonmás.

*

Helyi idő szerint este hétkor léptem ki a magas épület földszinti kapuján. Egyedül voltam, mert Szona elengedett. Igaz, meg kellett esküdnöm arra, hogy nem szítok lázadást. A királynőhöz készültem, aki az Univerzális Múzeum előtt várt rám, hogy feltárja előttem a bolygó múltját.

Állítólag minden kétséget kizáróan felismerem őt, mert zárás után már senki sem szokott a környéken lebzselni. A hercegnő még odafentről megmutatta nekem a sárga kupolás csarnokot, amit gyalog közelítettem meg. Én akartam így, mert már nagyon vágyódtam egy kis szabadságra.

Az egyik gyalogátkelőhely előtt utat engedtem a kukásautónak, ám az mégis megtorpant előttem. Sikoltó vészfékezéssel állt meg, ami teljesen indokolatlan volt. A sofőr dühös arccal ugrott ki a fülkéből:

- Mit művel?! Majdnem elütöttem !

A kiáltozásra odajött egy parkőr is, hegyes végű botjával. Levett róla egy papírszemetet, s titkon a kezembe nyomta: - A címem van rajta, ha teheti, keressen fel !

A sofőr bosszús arcán is barátságosan villantak meg a szemek. Csipőre tett kézzel körülkémelt, aztán odadünnyögte:

- Jól tudjuk; ki maga, és hogy honnan jött... Szabadítson fel minket !... A királyunkká tesszük !... Szedje ki belőlük a halálsugár titkát... Magán az nem fog...

- Téved, uram - ráztam meg a fejemet sajnálkozva -, én is becsinállok, ha rám néznek a nők.

Persze, én csak egyvalakire gondoltam, mert akkor is Ő járt a fejemben. Oda-képzelttem minden utcasarokra, minden fa alá... Az Univerzális Múzeum kapujában is ott állt, hiába hűnytam le a szememet. Háta kellett fordítanom a látványnak, hogy el tudjam viselni. A legelső lépcsőre rogytam le, és térdeimre hajtottam a homlokomat. Csak egy könnyű kéz érintésére eszméltem fel.

- Üdvözlöm, ezredes úr ! A királynő vagyok.

Katonás fegyelemmel pattantam fel, ám azonnal el is veszítettem az egyensúlyomat. Ez nem lehet igaz ! Ilyen nincs ! Hiszen ez ő ! Talán még szebb, mint volt, de semmi kétség...

- Mi a baj, kedves Kibo? Nem látott még Ceti-lakót?

Uramisten... Ez a hang... Most félredobja a haját, ahogyan azt már annyiszor láttam... És a szeme... Tisztára olyan világoskék, mint a cseppfolyós levegő... De nem ! Ez lehetetlen... Csak a képzelet játszik velem... Térjünk vissza a küldetéshez...

- Kibo ezredes vagyok, a Földről !

- Nem inkább a lépcsőről?

A királynő mellém ereszkedett, és bal karjával átölelt. Ilyesmit az a Másik soha sem tett. Egy olyan érzés kerített a hatalmába, amely minden protokollt elsodort.

– Hogy hívnak?

– Cetinek.

Nem, ez már sok... Még a neve is ugyanaz !... Bár erre megvan a magyarázat... a Tau...

– Téged... Önt a bolygóról nevezték el?

– Fordítva ! Háromévenként más a királynő, és az őrsváltáskor planétánk is más nevet kap. Tudja, a névben hatalom rejlik... Így fejezzük ki, hogy a királynő alá tartozik az egész világ.

– Igen, a név bűvös egy dolog... Az én szerelmemet is Cetinek hívják, de ez csak becenév.

– Ha már szóba hozta a *Dolgot* – cirógatta meg az arcomat –, én is kérdeznék valamit... Nincs kedve... itt maradni nálunk?

– Miért... mond ilyeneket?

– Talán azért, mert nő vagyok. Maga pedig férfi.

– El tudna képzelni engem C-1974-nek? – húzódtam el tőle sértődötten.

– Dehogy ! – rántott vissza magához. – Én királynak szeretnék. Tudod, kicsit túllőttünk a célon... Helyre kéne állítani a férfiak szerepét a...

Ismertem már annyira a nőket, hogy tudjam; ha ebbe beleegyezem, csak megvetést kaphatok jutalmul. Mit is érdemelne az a férfi, aki sutba vágja a küldetését?

– Sajnálom, kedves Ceti. Én a Hajózó Flotta őr... ezredese vagyok, és...

– Értem – állt fel hűvösen a királynő. – Akkor tekintse ezt a rövid magánbeszélgetést meg nem történtnek... Az előre megállapított protokoll szerint most megnézzük az Univerzális Múzeumot.

Már a második teremben kétségeim támadtak affelől, hogy helyesen döntöttem-e. Biztosan érezte az ingadozásomat, ám úgy tett, mintha ezt nem vette volna észre... Egy idegenvezető szenvtelenségével mutogatta nekem a régi fegyvereket és használati tárgyakat. Teljesen fölöslegesen, mert én őrajta legeltettem a szememet. Egészen addig, amíg az egyik vitrinben ki nem szúrtam valamit. A látványtól megbicsaklott a lábam, ezért meg kellett kapaszkodnom öbenne.

– Mi van magával?!... És hová lett a fordító mikrofonja?... Jaj, az kint maradt a lépcsőn !

Igen, a lépcső, a rakéta és a fedélzeti műszerek, melyek szerint a Migra-2 száznyolcvan fokos fordulatot tett, s pontosan ezer évig repült. Ennyi időre van szükség, míg ezen a bolygón megszületik egy genetikai hasonmás. Jobb kezem szinte magától mutatott a vitrin felé. A királynő értetlenül bámult rám, hiszen ő már sokszor látta azt az ezredesi díszegyenruhát, ott, az üveg mögött. Eredeti darab volt, melyet tökéletesen restauráltak. Mindössze a zubbony bal oldali zsebe alatt sötétlett egy csúnya, amőbaszerű kávéfolt.

Életfogytiglan

Bargo, a Büntetésvégrehajtási Intézet igazgatója, elfoglalt ember volt. Pontos munkaterv szerint dolgozott, és ezt megkövetelte alárendeltjeitől is. Előre beütemezett tevékenységeit nem szívesen szakította félbe, ezért dologidőben nem fogadott senkit. Azt utálta a legjobban, ha valamilyen okból felborult a napirendje. A sajtó előtt azonban még ő is fejet hajtott. Megköszörmelte a torkát, mosolyt erőltetett az arcára, és megnyomta az asztalán lévő készülék gombját:

– Küldje be a hölgyet !

Fiatal újságíró nő lépett be a rideg helyiségbe. Kosztümjén látogatói kitűző fityegett, fellépése azonban az elítéltekét idézte. Szemében riadt bizalmatlanság vibrált, mozgása bátortalan volt. Vigyázva letette a riportermagnóját, majd félve kezét nyújtott:

– Zura vagyok, az Üstököstől.

– Helyezze magát kényelembe !

– Köszönöm, nagyon kedves... Igyekszem rövidre fogni, mert tudom, hogy...

– Akkor talán vágjunk is bele !

Zura bekapcsolta a hangrögzítő berendezést, és Bargo felé fordította a készülék mikrofonját.

– Igazgató úr... Ön szerint van-e jogunk büntetést kiszabni embertársainkra?

– Ez egy igen érdekes elméleti kérdés, de a gyakorlat már megválaszolta. A megrendszabályozott elemek már soha többé nem követnek el semmit.

– Ezek szerint a büntetés eléri a célját?

– Százszázalékosan.

– Egyes vélemények szerint fokozatokat kéne bevezetni...

– Ezt csak a hozzá nem értők mondják... Kizárólag az életfogytiglan tartó nevelés hozza meg a várt eredményt.

– Hány elítéltjük van jelen pillanatban?

– Világunk – a Feddan Naprendszer – lakosságának mintegy két százaléka tartózkodik a büntetőbolygón.

– Gondolom, eléggé mostoha körülmények között vegetálnak...

– A körülmények olyanok, amilyeneket teremtenek maguknak. Bizonyos rétegnek jobb a sora, mint a Feddan kormányának, a nagy többségnek persze kevésbé rózsás a helyzete.

– És ezt nem találja igazságtalannak?

– Nem, mert a javító-nevelő munkánk lényege abban rejlik, hogy az elítéltek egymást büntetik.

– Ha jól értem, akkor a BVI alkalmazottai nem is vesznek részt közvetlenül a...

– Nem is látják egymást.

– Tétélezzünk fel egy esetleges lázadást...

– A büntetőbolygó zárt rendszer. Tehát minden erőszakos megnyilvánulás visszaszáll a fejükre.

– ...Volt már példa szökésre?

– Az ilyesmi lehetetlen. Az elítélteket ugyanis háromdimenziós létmódba kényszerítjük, és az ezzel járó korlátok csak a szabadulás napján hullanak le.

– Értem... Mondana néhány szót a módszereikről?

– Az elítéltek agymosás után átpréselődnek az időalagúton. Ez egy sötét és szűk henger, itt kapják meg az első, nyomasztó élményeiket. Ezután hosszan tartó öntudatlan állapot következik.

- Nincsenek eszüknél?
  - Dehogy ! Öntudatuk nincs... Esznek, isznak, alszanak, különböző tevékenységeket folytatnak, ám nem tudják; minek.
  - Azért csak tűznek eléjük valamilyen célt...
  - Az ilyesmit maguk határozzák meg, és többnyire rosszul.
  - Miért?
  - Mert el vannak zárva az információforrásoktól.
  - Ez szörnyű lehet...
  - Sokkal kellemetlenebb a számukra, hogy nem tudnak beilleszkedni az elítéltek közösségébe. Állandóan kapcsolatteremtési problémáik vannak. Folyton úgy érzik, hogy helyzetük csak átmeneti állapot.
  - Vagyis az életük pótcselekvésekből áll...
  - Igen – állt fel Bargo. – Búcsúzóul vessen egy pillantást a büntetőbolygóra !
- Zura kíváncsian sietett át az íróasztal másik oldalára. A ferde szögben ráerősített vezérlőpult közepén miniatűr monitor fénylett. Egy kékes színű lapult gömböt mutatott, eléggé távolról.
- Tehát az...
  - Igen – bólintott az igazgató. – Az ott a Föld.
-

Két újsághír

Heti Híradó, 2024. 02. 10., Takamatsu, Japán

Tegnap este, 18 óra 30 perckor, útnak indult az első japán intersztelláris űrhajó. A kormány illetékes szervei csak annyit hoztak a tudomásunkra, hogy a rakétatechnikával kapcsolatos kísérletek mindeddig titkosak voltak... A kutatások 1950-ben kezdődtek, a Mitsubishi-konzern kijelölt telepein. A Japán Űrhajózási Hivatal öt év múlva észrevétlenül Föld körüli pályára állította a *Jimmu* nevű mesterséges holdat. Ezt 1958-ban a *Toyotomi* váltotta fel, mely feladatainak elvégzése után vissza is tért. A Csendes-óceánra ereszkedett le, az Erimo-fok magasságában.

Egy évre rá – 1959. szeptember 4-én – lőtték ki az első japán űrhajóst. Ashikaga Joritomo kapitány a *Jamato*-val elérte a szökési sebességet, majd további gyorsítás után bolygóközi repüléseket végzett. Megfigyeléseinek eredményeit egyelőre nem hozzák nyilvánosságra. Annyit azonban sejtetni engedtek, hogy a naprendszerben semmi értelmes dolog nincs.

A *Hondo Maru* már a Magellán-felhőket veszi célba ! Ez a két szomszédos galaxis viszonylag közel van hozzánk. A rakéta első fokozata a Föld légkörének felső részében válik le, a második pedig akkor, amikor kilépnek a Plutó pályáján is túlnyúló napszél burkából. Innen már a szilárd hajtóanyag (összetétele szigorúan titkos) repíti előre az űrhajót. A személyzet kétezer év múlva, tehát 4024-ben fog visszatérni a Földre.

Ez mindannyiunk számára elszomorító, és nekik sem lesz könnyű. Bár, ami azt illeti, ők csak húsz évet fognak öregedni... Ez az igen nagy sebesség következménye. Reméljük, hogy hazatérésükkor be tudnak majd illeszkedni a Föld időközben megváltozott társadalmába. Talán vendégeket is hoznak magukkal, hiszen a Világegyetem más részein is élhetnek értelmes lények. Biztos, hogy az expedíció sok tudományos problémát is megold, így például a fekete és fehér lyukak rejtélyét. Meg fogjuk ismerni a csillagfejlődés egyes állomásait, és a világító gázfelhők tulajdonságait. Valószínűleg az is elvállik, hogy a Mindenség ősrobbanással keletkezett-e.

Az űrhajósokat – a japán nép nevében – maga a császár búcsúztatta. A személyzet névsora a következő...

*Orbitális Képűjság, 6. heti híradó
4024. 02. 10.*

Vakációzó egyetemisták ősemberekre bukkantak a Fülöp-szigeteken ! A 7107 sziget egyike – a kis Matan – hirtelen naprendszerünk érdeklődésének középpontjába került. A keskeny parti síkságot ellepték a kíváncsiskodók, akik elől a primitív lények bemenekültek a mocsaras mangrove-erdőbe. A septében összeállított tudományos bizottság hidrolánja az öbölben szállt le, a korallszirtek között.

Az első jelentések szerint a „homo islandis”-ok azoknak a filippínóknak a leszármazottai, akik túléltek a III. világháborút. Körülbelül a századik generációba tartozhatnak, mivel 40–50 évesek lehetnek. Öten vannak, közülük kettő nő. Hajuk szokatlanul rövid, ruháik testhez állóak, és ami a legfurcsább: szájukban fogak találhatók. Ebből is látszik, hogy ősemberek.

A bizottság orvosa átnézett rajtuk röntgen-szemüvegével, de semmi kórosat nem regisztrált. Világnyelvünket természetesen nem beszélik, és a fordítógép se tudott segíteni. Szerencsére, a báméskodók között volt egy történész, aki még ismer néhány szót az altáji nyelvekből. Állítása szerint a „homo islandis” beszéde leginkább a kétezer évvel ezelőtti japánra hasonlít. Sajnos, a II. Népvándorlás úgy összekeverte az emberiséget, hogy igazi japánt már alig lehet találni.

Az egyik lény – Ven-Dég – szemlátomást különbözik a többiektől. Társai nyilvánvaló gondoskodással veszik körül. Egyesek úgy vélik, hogy ő a varázsló, mások betegnek gondolják. Az ősemberek törzsfőnöke egyébként az öreg Ra-Ké-Ta. Nevét sokszor elismétli, eközben az égre mutogat. Valószínűleg isteni származását bizonygatja. Az egyik nőt Ondómarunak hívják.

Amikor meghozták a tanítógépet, némileg javult a helyzet. A kollaborációval nem volt gond, meglepő gyorsasággal elsajátították néhány kifejezésünket. Elmondták, hogy ők a csillagok szülöttei, a Napon és a Szélen túlról érkeztek. Vallásuk szerint a világ egy ősrobbanás során keletkezett. (A Fülöp-szigeteken erős a vulkáni tevékenység.) Szó esett még bizonyos fekete lyukakról, melyeknek a másik vége fehér, csak hogy ezzel nem lehet mit kezdeni... Egybehangzó állításuk szerint hajójukat a legutóbbi tájfun besodorta a Csendes-óceánba. Mindenáron „a császár” elé akarnak kerülni, ennek a szónak a jelentését azonban még meg kell fejteni.

A helyzet azóta sajnos bonyolultabb lett, tudniillik Ven-Dég, a nagybeteg, szőrén-szálán eltűnt. Társai sírva mondják, hogy hazatért, tehát feltehetően meghalt, és elásták valahova. Ezt sugallja a többiek gyászüvöltése is: tele-por-tál, tele-por-tál. Nyilvánvaló tehát, hogy földdé vált. Igen nagy hévvel emlegetik Magellán nevét is, aki ezen a szigeten kapott halálos sebet, 1521-ben. Legendája bizonyára apáról fiúra száll.

...Ezzel a hírrel kapcsolatban betelefonált valaki szerkesztőségünkbe. Szerinte egy 21. századi japán űrhajó személyzete tért vissza a Földre, a Magellán-felhők környékéről. Ez igen élénk fantáziára vall, tekintve, hogy akkoriban még szó sem lehetett intersztelláris repülésről. Az ősidőkben az emberiség még csak a Holdig jutott el.

...Ahogy az már ilyenkor lenni szokott, máris újabb bejelentéseket kaptunk... Két űrbányász állítólag találkozott egy szokatlan formájú csillaghajóval, a Jupiter pályájának közelében. Az ismeretlen gép csaknem fénysebességgel haladt... A Föld egyenlítője fölött keringő üzemkomplexum egyik ózongyarában is termelés kiesést okozott valami muzeális masina, amikor bekapcsolta a fékezőrakétáit...

...Sajnos, az a legvalószínűbb, hogy lelkiismeretlen gősebeszek a bűnösök, akik emberi torzóikat ezen a szigeten rejtették el.

Időjárás-jelentés következik...

A helyettesek

A Terra-23 bekapcsolta a fékezőrakétáit. Végre célhoz értek ! Mégis megvalósul a nagy találkozás... A Föld képviselői megismerkednek a belákok küldötteivel. Igaz, az űrhajó hajtóanyagának előállításához fel kellett áldozni a naprendszerünkben rejlő energia csaknem egynegyedét, de erre most senki sem gondol. Kicsinyes dolog lenne azon tépelődni: megérte-e.

– Ott vannak ! – mutatott Rinko a Bostor aszteroida egy pontjára. Igen, a belákok Orin nevű hajója már leszállt. Egy lélek se mutatkozott a közelében, ám ez így helyes. A két világ megbízottai egyszerre fognak az összetömörült csillagporra lépni, amelyből civilizációik megszülettek.

Cido navigátorhelyettes pillanatok alatt kiszámolta a tiszteletkör sugarát és sebességét, a többi az automaták dolga volt. Az égitest nagyjából fele úton található, ezért esett rá a választás. A talajra zökkenés után pár percet vártak. Nem illik azonnal kirohanni. Odaát is így vélekedhettek, mert szinte ugyanakkor nyílt ki a hajók ajtaja.

Az Orinból egy emberszabású lény lépett ki, ám ez nem okozott nagy meglepetést. Minden földlakó látta már azt a fantomképet, amit a rádiójelek alapján állítottak össze a tudósok. Természetesen a belákok sem döbbenhettek meg a Terra felől közelgő alak külsején, hasonló okokból.

Tiszteletteljes távolságban megálltak, és kihúzták magukat. A Föld zászlaja a jobb kézről a balba került, a belákoké ugyancsak. Olyan vontatottan indult egymás felé a két kar, mintha lassított felvétel pergett volna. Egyik sem tudta, mit akar a másik, ezért az ujjak tapogatózva illeszkedtek össze.

A kézfogást mindkét hajóból filmezték, hiszen ez történelmi tett. E két baráti jobb szimbolikusan két világot kapcsol egybe. Ha majd megírják az Univerzum történetét... Most cserélnek zászlót !... A Földé fehér, rajta a kék planéta, a belákoké ezüst színű, középen zöld bolygóval... Tizenöt millió fényévet kellett repülniük az asztronautáknak a Bostorig, természetesen a belák kozmonauták ugyanekkora utat tettek meg, amíg ideértek a Szűz galaxishalmazból.

– Az emberiség nevében ! – mondta belákul a földi űrhajós, ezután pedig a másik fél szólalt meg, emberi nyelven: – Belákia nevében !

Hosszasan rázogatták egymás kezét, közben arra a tömörkedő por- és gázfelhőre gondoltak, amelyen keresztül kellett vágniuk, a meteorzivatárookra, és a mágneses viharokra. Sor kerül a személyes bemutatkozásra is.

– Rinko parancsnokhelyettes, a Földről.

– Rago parancsnokhelyettes, Belákiából.

Aztán néhány keresetlen szó következik, amit a fordító mikrofonok szinkronban tolmácsolnak.

– Úgy látom, önt nem zavarja az igen kis mértékű gravitáció...

– Meglepetéssel vettem észre, hogy a légkör hiánya önnek sem okoz gondot...

Rinko elengedte belák kollégája kezét, s kissé zavartan hátrébb lépett. Szemlesütve toporgott egy ideig, majd nagy nehezen kibökte:

– Mi nem igazán vagyunk... emberek.

– Hogyhogy?

– Az ő élettartamuk meglehetősen korlátozott, és a hosszúra nyúlt út...

– Értem. Most már én is bevallhatom; mi sem vagyunk valódi belákok. Sajnos, a szerves anyag, amelyből állnak...

– Tehát önök is űrhajós temetésben részesítették őket.

– Igen. Maradványaikat elindítottuk a legközelebbi csillag felé.

Nem sokkal később, az Orin társalgójában, tetőfokára hágott a hangulat. Rinko a belák legénység gyűrűjében szónokolt.

– Azt nevezik szórakozásnak, ha ésszerűtlenül viselkednek és logikátlanul cselekszenek...

– A mieink meg egy olkahal nevű szeszes itallal ölik az agysejtjeiket ! – csapkodta a térdeit Rago.

– Az még semmi ! Ha látnák őket táncolni... – hahotázott Rinko. – Ostoba képpel vonaglanak, mint a majmok. Azok is, pongidák.

– Titokban csináltunk róluk néhány műsoros kazettát...

– Ahogy mi is ! Mindjárt átszólok Ekar gépészhelyettesnek, ő rejtegeti az anyagot... Vagy inkább; jöjjenek át mihozzánk ! De hozzanak magukkal tartalék paneleket, mert az az ugra-bugrálás kisüti a biztosítókaikat...

Az utolsó szó jogán

A Bubisz bolygó űrhajózási hivatalában két emberszabású lény tartott a tanácsterem felé. Öltözetük az alkalomhoz illően ünnepélyes volt. A vékonyabbik szeme szürkéről melegbarnára váltott.

– Sajnálom ezt a Korét...

– Önféjű alak. Éppen ideje megfosztani őt a kapitányi rangjától.

A tárgyaló ajtaja áttetszővé vált, majd teljesen eltűnt. Beléptek a nyíláson, és senkire sem nézve a helyükre siettek. Már csak ők hiányoztak a magas pulpitusról. Amikor elhelyezkedtek, az elnök beleszólt egy mikrofonba:

– Álljon fel, kérem !

A fehér egyenruhás alak lassan kiegyenesedett. Mozdulatától rezegni kezdett vállán az intersztelláris űrrepülőök megkülönböztető jelzése. Zöld szeme reménykedve futott végig bírácán. Az elnök azonban elnézett a feje fölött, mintha valami érdekeset talált volna a helyiség végében sorakozó, üresen hagyott ülőalkalmatosságokon. A kagyló alakú, lábak nélküli fotelek valamivel a padló felett lebegtek.

– Hol a védője?

– ...Itt vagyok ! – csörtetett be egy robosztus alkatú lény a terembe.

Az alátámasztásra szolgáló kagylók automatikusan félrehúzódtak előle, aztán újra visszaugrottak a helyükre. Levetette magát védeence mellé, és bekapcsolta kis személyi számítógépét.

– A fegyelmi tárgyalást megnyitom ! Koré kapitány, ön ellen az a vád, hogy felde-
rítő útjai során rendszeresen eltér a megadott iránytól, és kitűzött feladatát nem hajtja
végre. Kutatási területeit saját szakállára választja meg, eközben önféjűen kockáztatja a
hajó épségét, s ezzel a személyzet életét.

– És a sajátját is ! – szúrta közbe pontosítólág a védő.

– ...Ezekre a külön utakra nem találtunk ésszerű magyarázatot, magánakcióiból
a tudomány sem profitált.

– Sajnos, a minták...

– Megsemmisültek ! Akárcsak a hajói ! Hány intersztelláris gépet is tett tönkre,
kapitány?

– Legutóbb a Girgász-8 parancsnoka voltam.

– Tehát, hetet ! És emiatt a flotta más hajói sem képesek végrehajtani a felada-
tukat. Tudniillik, mindig magukért kell menniük valamelyik aszteroidra, ahol a „jól vég-
zett munka” után sütkéreznek vagy fagyoskodnak...

– A légénységből még senki sem pusztult el – jegyezte meg a védő.

– Szerencsére ! Ám ennek még a veszélye se fenyegetné őket, ha védeence ragasz-
kodna az eredeti úticélhoz. Hová is kellett volna most repülnie, kapitány?

– A Hamenda-galaxis 112. naprendszerének egyik bolygójára.

– Neve is van annak az égitestnek?

– Természetesen. Korbász.

– Akkor fogalmazzon szabatosan ! Ha jól tudom, a Hamenda-galaxis hozzánk viszo-
nyítva éppen felettünk van, 112. naprendszere pedig a legszélén. Tehát vertikálisan repül-
hettek volna át a világűrön. Viszonylag hosszú út, de akadálytalan. Ezzel szemben ön
horizontálisan vezette hajóját, a saját galaxisunkban. Megszámlálhatatlan égitest között
bukdácsolva !

- Hát, éppen meg lehet számolni őket...
- Ne kapaszkodjon bele a szavaimba ! Maga el se hagyta tágabb értelemben vett hazánkat ! Csak nem akarta átszelni a galaxist?
- Nem. Ahhoz nagyon kevés volt az üzemanyag.
- Fogadni mernék, hogy csak ezért nem próbálkozott meg vele ! Mégis, mire számított, kapitány?
- Arra, hogy találok valami érdekeset.
- És talált?
- Igen. Rádiójeleket fogtam.
- Feltehetően a Bubisz adásainak visszaverődéseit.
- Nem.
- ...Azt akarja mondani, hogy egy idegen bolygó...
- Idegen bolygók nincsenek. A Világegyetem minden élőlénye – testvérünk.
- Csakhogy a tudomány jelenlegi állása szerint a Bubiszon kívül nincs élet !
- Úgy tűnik, mégis van. Én felfogtam egy másik civilizáció jelzéseit.

A védő szeme sárgállott a haragtól. Bokán rúgta a kapitányt, mire az fájdalomában visszahuppant a kagylófotelba. Dühösen súgta a fülébe: – Miért nem tájékoztatott erről? Egészen más stratégiát választottam volna... – A teremben helyet foglaló közönség sorai-ban izgatott suttogás kapott lábra. Az elnök rácsapott kis kalapácsával az asztalra:

- Rögzítette is a szóban forgó jeleket?
- Sajnos, nem sikerült... A semleges hidrogénatom hullámhosszán forgalmaztak, és ez megrongálta a berendezéseinket...
- Gondolhattam volna !
- ...azonban sikerült megtalálni a jelek forrását.

A pulpituson helyet foglaló bírák szeme barna csikká olvadt össze. Az elnök most már bekapcsolta a tárgyalóterem kép- és hangrögzítő berendezését. Megenyhülten nézett a kapitányra: – Maradjon ülve, Koré. Honnan jöttek a jelek?

- A mi naprendszerünk nagyjából a galaxis kiöblösödő, központi részében található. Velünk szinte egy síkban, a galaxis pereme felé, van egy átlagos méretű csillag. Kívülről számolva a 14. látszólagos gyűrűben.

Szavainak elhangzásával egyidőben elsötétedett a tanácsterem. A szemközti falak-ból sugárnyalábok törtek elő. Egy élére állított spirálgalaxist vetítettek a pulpitus és a kapitány közé. A Bubisz fényes pontként ragyogott a helyén.

- Körülbelül itt – mutatott Koré egy pontra, ami rögtön élénkpirossá változott. – Ezt a csillagot Sterbának neveztem el. A rádiójelek (melyekről később kiderült, hogy képi elemeket is hordoznak), ebből az irányból jöttek. Az eredőt természetesen a visszaverődési vektorokból számítottam ki. A csillagnak bolygórendszere van, ami persze nem ritkaság... Leszálltunk a legszélső bolygóra, és az egyik szondával elindultunk az erősödő jelek után.

- Úgy érti, hogy a legénység két tagja indult el ! – sietett helyesbíteni a védő.
- Nem. Én vezettem az expedíciót.
- Tehát: elhagyta a hajót ! – izzott fel az elnök szeme.
- Igen. Egészen a Kék bolygó holdjáig repültünk.
- Honnan ez az elnevezés?
- Bizonyos távolságból kéknek látszik, a felületét borító óceánok miatt.
- Leszálltak rá?
- Erről szó sem lehetett... Azzal a kis szondával nem tudtuk volna legyőzni a bolygó gravitációját. Ezen kívül viszonylag sűrű légkör veszi körül, tehát felszálláskor bizonyos mértékű közegellenállással is számolni kellett volna, vagyis a szökési sebesség elérése nem volt garantált.

A védő felpattant ültéből, és a bírói pulpitus elé lépett: – Kérem jegyzőkönyvbe venni, hogy védencem körültekintően járt el, nem kockáztatott sem anyagi, sem...

– Tudomásul vettem – nyugtatta meg az elnök. – Tehát a Kék bolygó egyik holdján helyezkedtek megfigyelőállásba.

– Csak egyetlen holdja van. Valószínűleg a naprendszer keletkezésekor szakadt ki belőle.

– Ez a kérdés most lényegtelen ! Arra válaszoljon: ön szerint értelmes lényektől származtak a rádiójelek?

– Persze. Az emberektől. Így nevezik magukat.

A tanácssteremben helyet foglaló hallgatóság izgatott fészkelődésbe kezdett. Az elnök csendre intette őket a kalapácsával.

– Hogyan?

– Em-be-rek.

– Kapcsolatba is lépett velük?

– Közvetve. Letettük a holdon az ilyen célra szolgáló egységcsomagot, ami minden intersztelláris űrhajó tartozéka. Ha legközelebb arra járnak, feltétlenül ráakadnak.

– Tehát már...

– Igen. A felségjeleken kívül kezdetleges kutatás nyomait is felfedeztük.

– Miért nem létesített rádióösszeköttetést velük?

– Kétszer is megpróbáltuk, de sikertelenül. Egy harmadik kísérlet annyira kimerítette volna kis szondánk telepeit, hogy már nem juthattunk volna el a naprendszer szélén várakozó űrhajónkhoz.

– A két kapcsolatteremtési kísérletre abszolút nem reagáltak az ebmerek?

– Emberek. Észrevenni észrevették, ám hogy nekünk jeleztek-e vissza, az erősen kétséges.

– Ezt fejtse ki bővebben !

– Próbálkozásaink során ráálltunk egy televíziós műsorukra. Megcéloltuk az adóállomást, és leadtuk civilizációnk jellemző adatait. Mindkét esetben ugyanazt az ábrát sugározták ki az éterbe.

– Miféle ábrát? Rajzolja le !

A kapitány odament a felszólítás nyomán leereszkedő fekete táblához. Mutatóujja nyomán vékony fénycsík tört elő. A pulpituson ülők feszülten figyelték keze mozgását, ahogy a hallgatóság soraiban ülők is. Koré néhány helyen még javított, aztán kissé hátralépett. A táblán ez állt:

A D Á S H I B A

– Ezt az illetékesek majd kielemezik – jelentette ki az elnök. – Inkább az emberekről beszéljen ! Minden apróság fontos lehet...

– Azt hiszem, elég hosszú ideig néztük a tévéműsort ahhoz, hogy helyes következtetéseket vonhassunk le velük kapcsolatban.

– Miféle élőlény az ember?

– Lényegében egy programvezérlésű automata. Minden tettét veleszületett tulajdonságai határozzák meg, illetve fejlődésének addigi története.

– Miből nyerik az életük fenntartásához szükséges energiát?

– Közvetlen környezetük pusztításából.

A tanácssteremben helyet foglaló hallgatóság felhördült... Többen a fejüket ingatták, mert kételkedni kezdtek a kapitány szavahihetőségében.

– Érdekes... – mondta az elnök. – És ha már nem lesz mit elpusztítani?

– Ez a kérdés már őket is foglalkoztatja, de úgy tűnik, hogy még nem látják a megoldást.

– Hát, látni éppen nem lehet... Mindenesetre furcsa, hogy még nem gondoltak a Világegyetemből folyamatosan érkező elektromágneses hullámok levevésére.

– Pedig maga az elv nem ismeretlen a számukra – bizonygatta Koré. – Bemutattak egy embert, aki a televíziós adótorony szomszédságában él, és sikerült ingyen megoldania lakásának világítását. Két drótszálat erősített egy kis teljesítményű izzóra, majd a hosszabbikat egyszerűen kidugta a levegőbe. Az égő természetesen kigyulladt.

– Ez az ember zseniális felfedező lehet. Kitüntették?

– Igen. Megkapta a „Büntetés”-t. Technikai felkészültségük ugyanakkor ellentmondásos. Az egyszerű, kontinentális közlekedés során rendszeres veszteségek érik őket.

– Úgy érti, hogy emberi életben?

– Úgy. Ennek mértéke százalékban fejezhető ki.

– Micsoda?! Ezt nem tudom elképzelni !

– Pedig úgy tűnik, hogy a pusztulás szerves része az életüknek. Bizonyos időtartam után megszűnnek létezni.

– Egész biztosan téved, Koré. Pihenésről lehet szó.

– Nem, elnök úr ! Azt alvásnak hívják. Életük egyharmadát ugyanis átalusszák.

– Felfoghatatlan... Mi szükség lehet erre?

– Azt nem tudom. Én a két nem kapcsolatát vizsgáltam behatóbban.

– Ezek szerint ők is váltivarúak?

– Igen, bár a nemek közötti különbség nem annyira szembeszökő, mint minálunk. Sokszor a szerepek is felcserélődnek.

– Az ő esetükben is beszélhetünk valamiféle házasságról?

– Hogyne. De ők nem tartják annyira fontos dolognak. Számomra legalábbis rejtély, hogy mikor készülnek fel rá.

– Hát, ha ezt nem látta, Koré – vetette hátra magát az elnök –, akkor nem látott semmit ! Az egész életnek az a lényege...

– Talán csak a bubiszi élet lényege...

– Nevetséges ! Az életnek az egész Világegyetemben egyformának kell lennie !

– Higgyc el; számukra a házasság nem olyan lényeges dolog. El is válnak.

– Ez már kitaláció, kapitány !

– Korántsem ! Ilyen esetben megkérdezik az okot...

– Ne mondja ! És házasságkötéskor nem kérdezik meg az okot?

– ...Akkor nem.

A tanácssteremben feszengő hallgatóság ekkor már nem volt méltó a nevére. Fennhangon nevetgéltek, és ujjal mutogattak Koréra. Teljesen felbomlott a rend, az elnöknek többször is használnia kellett a kalapácsát.

– Maga össze-vissza hazudozik ! Orránál fogva vezeti a bizottságot !

Az elnök szeme ekkorra már koromfeketére sötétült. A pulpituson ülő bírák egymás felé fordulva hüledeztek. A vádlott lehajtotta a fejét, így látóterébe került védőjének személyi számítógépe. Monitorján ez állt: „Jól csinálja, kapitány !... Engem is majdnem megtévesztett”. A robosztus alkatú lény harsány hangon szólalt meg:

– Elmeorvosi vizsgálatot kérek védencem részére ! Az elhangzottak alapján nyilvánvaló, hogy nem beszámítható, így nem is felelhet a Girgász-8 megrongálódásáért.

A kalapács nagyot csattanva érte el az asztalt: – Elutasítom ! Kapitány, óhajt élni az utolsó szó jogával?

– Igen – állt fel Koré. – Annál is inkább, mivel a legénység minden tagjával együtt én is megtanultam azokat a szavakat, amelyek minden bizonnal nekünk szólnak.

– ...Szavakat?!

- Szóval, megpróbáltuk utánózni a rezgéseket.
- És hogy hangzik az az... üzenet? – kérdezte gúnyosan az elnök.
- Kérem, uram... Lehet, hogy egy civilizáció végső segélykérése. Szerintem az lehet, mert folyton ezt sugározzák.

A hallgatóság nyomban elcsitult. Soraikban többen is megigazították a ruházatukat. A pulpituson ülők szürke szeme érdeklődő rózsaszínre váltott, Koré kapitányé pedig tűzvörösre. Látszott rajta, hogy méltó akar lenni a tolmács szerepére.

- *Triumph melltartóban biztos a siker!* – vágta ki büszkén.

Bizonyos értelemben

Kis-Tóth Miklós revíziós szedő hazafelé tartott a délutános műszakból. A Bécsi kapu alatt megállt, és megnézte a zsebóráját. Huszonkét óra harminc perc volt, elméletileg most hagyta abba a munkát. De csak elméletileg. Valójában már öt perce kilépett az Állami Nyomda épületéből. Diákosan belekuncogott a kellemes őszi estébe, és vidoran befordult az Európa-parkba. A várfal tövében, két bokor között, megpillantott egy UFO-t. Tévedésről szó sem lehetett; éppen ilyennek képzelte a repülő csészealjakat. El akart indulni feléje, de egy könnyű kéz megérintette a vállát.

- Szerbusz, ember ! Én...
- Tudom. Már sokat olvastam rólatok.
- Akkor jó. Utarnak hívnak.
- Kis-Tóth. Falusi lakos. Te honnan jöttél?
- Úgysem értenéd...
- No no ! Azért tisztában vagyok a csillagászati alapismeretekkel.
- A Defler galaxishalmaz Murha galaktikájának Itamet csillaga közeléből. Egész pontosan az Arli bolygóról. Na, most már tudod?
- Hát... A tudósaink biztos...
- Ugyan ! Ti csak a saját térképeitek és elnevezéseitek alapján ismeritek a Világegyetemet. Akarom mondani: a Mindenség egy kis részét.
- Nem is ez a fontos ! Hanem, hogy mégis igaz ez az UFO-dolog... Mindig azt hittem; hírlapi kacsáról van szó.
- Mindig? Most járok itt először.
- Már évek óta hallani azonosítatlan repülő tárgyakról !
- Azok a két szemben álló tábor kísérleti gépei lehettek. Érthető okokból nem látják el őket felségjelzéssel. Egy-két elszabadult példánnyal én is találkoztam.
- Ti nem tápláltok ellenséges érzületeket a Föld iránt?
- Ugyan miért?
- Gondolom, rá akarjátok tenni a kezeteket az energiánkra...
- A ti energiátokat mi körülbelül úgy tudnánk hasznosítani, mint a kohászaitok az őseMBER tábortüzét.
- Vagy a nyersanyagainkra...
- Az egész Univerzum ugyanabból az anyagból áll... Sokkal közelebb is megtalálhatjuk azt, amire szükségünk van.
- Talán a nőinkre fáj a fogatok...
- Nálunk nincsenek nők. Mellesleg, fogunk sincs.
- Hát, mit tudom én...
- Figyelj ide ! Ha csak szikrányi ellenséges érzület lenne bennünk, képtelenek volnánk a csillagközi repülésre. Az, hogy itt vagyok, garancia a jó szándékra.
- Hogyhogy?
- Ilyen magas szintű tudásra csak úgy juthat el egy civilizáció, ha kinövi a háborús gyermekbetegségeit.
- Akkor... akkor... Tegyetek velünk jót !
- Mit csináljunk?
- Szippantsátok ki a Földön felhalmozott nukleáris töltetektől az energiát !
- Ne butáskodj ! A fizika törvényei miránk is vonatkoznak...

- ...És, ha politikailag avatkoznátok be? Itt két szemben álló tábor van...
  - Észak és Dél.
  - Dehogy! Kelet és Nyugat.
  - Rosszul látod. Én magasabbról szemlélem.
  - Szóval, ha kiderülne, hogy rajtunk kívül is vannak értelmes lények...
  - Akkor mi lenne?
  - Hát izé... Meghatódnának a kormányok...
  - Ugyan! A saját népük szenvedése sem ébreszt bennük részvétet. Majd éppen idegenekre lesznek tekintettel...
  - Hát alkalmazzatok erőszakot! A földi fejlődés érdekében!
  - A Kozm-etika tilt mindennemű beavatkozást... A dolgoknak természetes módon kell lezajlaniuk.
  - Nem is vehetünk át tőletek semmi... jót?
  - Mit tud átvenni a fejőstehén a kőszáli sástól?
- Kis-Tóth egyik lábáról a másikra állt. Jobbra-balra forgatta a fejét, és kétszer is ránézett az órájára.
- Utar barátom... Ki tudnád fizetni a banki tartozásomat?
  - Én? Képtelenség.
  - Ne haragudj, de így mi hasznunk van belőletek?
  - A tudat, hogy másutt is élnek hozzátok hasonló...
  - Errefelé egyelőre a lét határozza meg a tudatot.
  - Ezen kell változtatnotok! Minél előbb... De ezt senki sem tudja megcsinálni helyettetek.
  - Te, Utar... Én sietek. Tudod, vidéki vagyok, és a távolsági busz...
  - Menj csak!
  - Hát izé... Örülök, hogy megismertelek. Bár... Az emberiség szempontjából... olyan, mintha nem is lennétek.
  - Ez így igaz. Bizonyos értelemben.
- A Kágyló-lépcső aljáról az UFO fényei már összefolytak a közvilágítással. Kis-Tóth végigment a Batthyány utcán, a sarkon pedig jobbra fordult. A Szent Anna templom órája már tizenegyet mutatott. Negyed tizenkettőkor szállt fel a fűtött, sárga buszra. Egy ideig ébren zötykölődött, de aztán elbóbiskolt a jó melegben. A megfelelő helyen automatikusan felébredt, és lelépett a hűvössé vált éjszakába... Kopogó léptekkel ért haza, rutinmozdulatokkal vetkőzött le, majd a megszokott módon odabújt a felesége mellé.
- Hol voltál ilyen sokáig? – kérdezte álmosan az asszony.
  - Találkoztam egy UFO-val.
  - UFO-k nem léteznek!
  - Bizonyos értelemben.

Témazáró osztályzat

Hadron professzor a szokott időben érkezett haza. Életpárja a házi obszervatóriumban ült. Jöttére otthagya a teleszkópot, és egy hosszú pillanatra összeforrt vele. Akkor váltak szét, mikor a kölcsönös önátadás érezte velük: együvé tartoznak.

– Mi újság az űrhajózási hivatalban? – kérdezte a professzor.

– Valaki élőlényekre bukkant. A mi galaxisunkban!

– Értelmesebb dolgokra gondoltam.

Életpárja visszatelepedett a teleszkópja mellé. Belenézett s álmódzva szólalt meg:

– Jó lenne ellátni a Kék bolygóig...

– Arról már olvastam valahol...

– Állítólag, azon élnek az ebmerek. Az űrbányászat teherhajója találkozott a szondájukkal. A fedélzeti mérnök még meg is igazította rajta az elgörbült antennát.

– Mit mondtál?!

– Hogy a teherhajó...

– Kiknek a szondájával?

– Az emberekével vagy ebmerekével. De hát magad mondtad, hogy ez...

– Képtelenség!

A professzor lesietett a szobájába, és házi készülékével rácsatlakozott az intézeti számítógépére. Hangvezérlést állított be.

– A két időszakkal ezelőtti szakdolgozatok rezüméjét kérem! De csak az *M*-betűvel kezdődő szerzők munkái érdekelnek.

Hadron izgatottan olvasott. Sűrűn nyomogatta a „Tovább” jelzésű gombot. Aztán megtalálta azt, amit keresett. Nem akart hinni a szemének... A gép már régen kiírta, hogy „Vége”, ám ő még mindig a monitorra meredt.

– Nem jössz fel? – szól le életpárja a videotelefonon keresztül.

– Nem. Sürgősen el kell mennem.

A professzor adásra állította személyi hívóját. A karjára csatolt készülékkel világának központi nyilvántartóját kérte. – Mezon hallgató holléte érdekel!

– Nevezett személy elhagyta a bolygót – jött meg a válasz pillanatokon belül. – Valamelyik nyaralóholdon van.

– Melyiken?!

– A Kriskó van bejegyezve, de lehet, hogy időközben átruccant a Kotlárra vagy a Kalóra. Ha beszélni óhajt vele, akkor megkeresem.

– Szükségtelen. Majd személyesen.

A Kriskó kis méretű égitest, minden pontjáról látszik a görbülete. Igazi üdülőparadicsom. Hadron azonban nem tudta élvezni a környezet szépségét. Maximális sebességre kapcsolta a felszín felett sikló kölcsönzői járművet. A turistakikötőben kapott útbaigazítás alapján a hold túlsó oldalára tartott. Mezon jellegzetes alakját már messziről kiszúrta. Egy csomó másnemű lény gyűrűjében állt, és széles taglejtésekkel szónokolt.

– Szóval, átrepültem a fekete lyukon...

– És egy másik világegyetembe értél ki?

– Dehogy! A saját világegyetemünk egy távoli pontján. A téridő ugyanis görbült.

– De még mennyire görbült! – csatlakozott a beszélgetőkhöz Hadron.

– Á, professzor úr! Szintén nyaral?

– Igen, bár a tudományos problémák itt sem hagynak nyugodni. Ha megtisztelne egy konzultációval...

A bájos, másnemű lények csodálkozó szemekkel néztek utánuk. Bármelyikük szívesen választotta volna életpárjának Mezon. – Ugye, mondtam, hogy jó fej... Még a nagy Hadron is kikéri a véleményét...

A tudós és tanítványa eközben felsiklott a közeli hegygerincre, ahonnan már látszott anyabolygójuk is. Letelepedtek egy árnyékos helyre.

– A maga hipotéziséről van szó, Mezon. Az élet mesterséges létrehozásáról.

– Óh, professzor úr ! Hát ön olvasta? Az intézeti pletykák szerint az első időszakos munkáit még csak kézbe sem veszik a tanárok...

– Ez rágalom. Valahányszor új csillag jelenik meg a galaxisban, idézgetünk egymásnak a dolgozatokból, és jókat röhögünk.

A hallgató megrándult, arcáról pedig eltűnt a büszkeség. Hadron kutatóan nézte őt, majd kisvártatva megtörte a beállt csendet.

– Meséljen egy kicsit azokról a lényekről, akiket maga olyan találóan „emberek”-nek nevezett !

– Felesleges, professzor úr.

– Jó... Akkor beszéljünk másról... Hallotta már, hogy egy teherhajó találkozott a szondájukkal?

– Az lehetetlen ! Hiszen még...

– Hát megcsinálta, Mezon?! Tényleg megcsinálta?

– ...Mindössze kísérlet volt, professzor úr.

– Megáll az eszem !

– Egy sikertelen próbálkozás...

– Hol szúrta el?

– Szóra sem érdemes...

– Szívesebben magyarázkodik a Tudományos Tanács előtt?

– Az az igazság, hogy a folyamat felett... Szóval, elvesztettem az irányítást.

Hadron higgadtságot erőltetett magára. Széthajtogatta maga előtt a galaxis térképét, amit még otthon vett magához. Írónt nyomott tanítványa kezébe.

– Kezdjük előlről ! Hol vannak?

– Itt. Majdnem a legkülső spirálon. Nem akartam szem előtt...

– Akkor ideírom, hogy Kék bolygó.

– Ők Földnek hívják. De higgye el, professzor úr, kár velük foglalkozni. Csak idő kérdése a pusztulásuk.

– A fejlődés mely szintjén állnak?

– Éppencsak hogy emberek. Még látszanak a csőkevényes agyaraik, amit szemfogaknak neveznek.

– Ők minek tartják magukat?

– „Homo sapiensnek.” A tudósaik előtt azonban világos, hogy még csak értelmes állatok.

– Főbb jellemzőik?

– Önzés, hazudozás, fegyverkezés.

– Volt már háború?

– Globális méretű... még csak kettő.

– Csak kettő?!

– A harmadik valószínűleg az utolsó lesz. Már annyi atombombát halmoztak fel, hogy annak a tört része is elegendő a Föld elpusztításához.

– És maga mit tett ez ellen?

– Sajnos, nem tudok beavatkozni. A láncreakció...

– Ezek kezébe még parittyá való, nem nukleáris fúzió... Milyen természetes vég elé néznek?

– Holdjuk – a folyamatos ár-apály jelenséggel – állandóan fékezi a bolygó forgását. Az óceánok vize sűrűdik a fenéken, illetve periodikusan beleütközik a kontinensek tábláiba. Egy bizonyos idő múlva ez a lassulás olyan mértékű lesz, hogy sem növényi, sem állati, sem emberi élet nem képzelhető el.

– Ezt nem várhatjuk ki, Mezon... Végül is ezek az ebmerek... érző lények.

– Én is így gondolom, professzor úr. Egyszer már telibe is találtam a Kék bolygót, a töltet azonban túl kicsi volt... A dinoszauruszok kihaltak ugyan, ám az evolúció folytatódott.

Hadron kimért mozdulatokkal összehajtogatta a galaxis térképét. Tanítványa szótlanul visszaadta neki az irónját. A hirtelen beállt csendben hallani lehetett a személyi hívó pittyegését, ami a készenléti állapotot jelezte.

– Tudom, ez nem a legalkalmasabb pillanat, de az a helyzet, hogy javítani szeretnék... Nem tudom, kaphatok-e még egy esélyt a bizonyításra...

A professzor beharapta az ajkát, és maga elé nézett. Csak nagy sokára szólalt meg:
– Előbb takarítsa el a sarát... Különben lerontom a jegyét.

A Nagy Farokrend

A jó előre beharangozott Rendkívüli Patkány Kongresszust Budapesten tartották. Nincs ebben semmi különös, ugyanis nevezett város alatt van a világ patkányainak főhadiszállása. A szélrózsa minden irányából érkeztek küldöttek, akik már hetek óta vándoroltak, hogy a Nagykörút csatornáiban találkozhassanak egymással. Természetesen mind a kétszázhuszonkét patkányfajta képviseltette magát, a sárgásbarnától a szürkéig. A rendezők által összeharácsolt nagy mennyiségű élelmiszert fekete házipatkányok kínálgatták. A rágcslás csak akkor maradt abba, amikor a központi lefolyóban feltűnt az elnöki tutaj.

– A Norvég ! Itt a Norvég ! – adták szájról szájra a hírt.

A szennyvízen egy politúrozott kisszekrényről leszakadt ajtó úszott. Négy sarkában testőrök ültek, a közepén pedig egy hófehér patkány terpeszkedett. A kelet-pesti kanális becsatlakozásánál kikötöttek, és felmáztak a hevenyészett tribünre, amelyen már két öreg rágcsló várakozott.

– Fajtársaim ! – nyitotta meg a kongresszust az egyik. – Két napirendi pontunk van... Az első... hogy átnyújtsuk tisztelt elnökünknek, a Norvégnak...

– Éljen ! – szakította félbe néhány ezer patkány.

– ...a fogakkal ékesített Nagy Farokrendet !

– Hahh ! – álltak két lábra a küldöttek.

– ...A második pedig ennek indoklása... De erről maga az elnök fog beszélni.

A Norvég körmei alatt megzizzent a finom gyékényből font lábtörlő maradványa. Kis hatáspauzát tartott, aztán kihúzta magát:

– Patkányok ! Engedjétek meg, hogy mindenekelőtt felelevenítsem a múltat... A mi múltunkat, amely dicsőséges volna, ha nem lenne...

– Az ember !! – üvöltöttek egy patkányként a küldöttek.

– ...Igen, ő – szegte le a fejét búsan a Norvég. – Elkecsereedésnek azonban nincs helye, hiszen minden élőlénynek megvan a természetes ellensége... A miénk: az ember... Hozzánk hasonlóan mindenevő, és rengeteget eszik...

– A gyalázatos ! – hördült fel mellette a két öreg rágcsló.

– ...A klímához és a környezethez ugyanolyan jól alkalmazkodik, mint mi, sőt, élősködőink és betegségeink is ugyanazok...

– Hogy pusztulna el ! – visszhangzott a főcsatornában.

– ...Sajnos, nagyon szaporák... Elméletileg egy emberpárnak akár huszonöt utóda is lehet. Szerencsére átlagosan csak ötöt nevelnek fel.

– Hány ember lehet a világon ? – kiáltott közbe egy fiatal küldött.

– Mértéktartó becslések szerint csak negyedannyi, mint patkány – mosolygott rá a Norvég. – Tehát mi sokkal többen vagyunk, de vigyázat, mert agresszivitásban egyáltalán nem marad alul.

– Há-bo-rút ! Há-bo-rút ! – skandálta csaknem az egész kongresszus. Még a mellécsatornák is ettől a csatakiáltástól zengtek.

– Patkányok ! – intette csendre őket a Norvég –, legyetek végre patkányok !... Ezt azért mondom, mert, elnézést a kifejezésért, de vannak köztünk emberek. Akik ugyan patkányok, valójában azonban: emberek.

– Kik azok ? ! Nevezd meg őket ! – tekergették fejüket a küldöttek.

– ...Hagyjuk most az egymás közötti torzsalkodást – legyintett a Norvég. – Eddig is túl sok vér folyt... Hadd folytassam, amit elkezdtem...

– Beszélj !

– Szóval, legfőbb vetélytársunk az ember... Időszámítása előtt, 428-ban, Görögországban, csaknem elintéztük őket. Az általunk keltett pestisjárvány még Rómára is áterjedt. Ha akkor sikerül megakadályoznunk az emberi civilizáció kialakulását...

– Még nem késő! – rikkantották imitt-amott.

– ...A történelem folyamán viszont már arattunk kisebb győzelmeket... 1348-ban Pisa lakosságának héttized részét, Siena háromnegyed részét, Firenzének majd 75%-át irtottuk ki...

– Dicsőség a hősöknek!

– ...Dicsőség! – hajtott fejet a Norvég. – 1665-ben, Londonban, 90 000 embert fertőztünk meg, halálosan... 1727-ben pedig megtörtént az azóta is ünnepelet...

– Európai bevándorlás!

– ...Angol hajók hoztak minket potyautasként Kelet-Ázsiából a Szigetországba és a Kontinensre. 1775-re már benépesítettük a gyarmatokat is; Észak-Amerikát; Holland-Indiát és Új Zélandot.

– A wellingtoni kolónia üdvözlét küldi neked, óh, Norvég!

– ...Köszönöm... 1789-ben, Egyiptomban – Kutuzov táborszernagy előtt! – Rattus generális is megverte Napóleont. Nemcsak hadai élelmiszer-készletét pusztítottuk el, de a lovasság teljes bőrfelszerelését is...

– Hajrááá!

– ...1905-ben egymillió embert tettünk el láb alól Indiában, a járvány idején... 1913-ban, amikor a franciák megszállták Spanyolországot, házipatkány-kommandók, önként vállalt halállal, ismét pestist oltottak az emberbe...

– Éljenek a házipatkányok! – kiáltotta egy bátortalan hang.

– ...Ebben nem mi döntünk, hanem a természetes kiválasztódás – somolygott a Norvég. – A fekete házipatkány kipusztulófélben van. A vándorpatkány életképesebbnek bizonyul...

– Vándor! Vándor! Vándor!

– ...Sajnos, az emberek igyekeznek meggátolni interkontinentális utazásainkat, sőt, az országok közötti teherautó-túrákat is csaknem lehetetlenné teszik...

– A patkány már egy IBUSZ-úton se vehet részt – csóválta a fejét a Norvég melletti öreg rágcsáló.

– ...Szerencsére anyaországunkban, Indiában, – hála a néhai Rodentia királynőnek –, továbbra is paradicsomi a helyzet. Amint azt tudjátok, őfelsége egy Gautama Buddha nevű kisfiú szívébe lopta be magát játékos hízelkedéseivel, így kerülhetett bele a buddhizmusba, hogy a patkánynak is joga van az élethez.

– Kinek lenne, ha nem nekünk?!

– ...1970-ben, Maharasthrában, a mohamedánok megölték hat patkánytestvérünket, és tetemüket az egyik hindu templom elé dobták.

– Micsoda emberek...

– ...Az ezt követő vallási csetepatéban háromszáztizenkét ember halt meg.

– Megérdemelték!

– ...Azóta, Rajasthanban, nekünk is van már templomunk! Minden patkány legőbb vágya, hogy – legalább életében egyszer – ide elzarándokolhasson. Egyébként ebben a szentélyben szoktuk megejteni az indiai népszámlálást, és egyúttal megemlékezünk a mártirokról is. Vértanúk az én rokonságomban is vannak, mert a gaz emberek a fehér patkányokon kísérletezgetnek, azaz kínozzák őket...

– Elég volt! Elég volt!! – üvöltötte a kongresszus.

– ...Ezért hát mi is ott ütünk vissza, ahol lehet. Csak Indiát évi negyven millió tonna élelmiszertől fosztjuk meg. A WHO segélyszállítmányait lényegében mi vesszük át a kikötőkben...

– Őket kell megenni! Őket!!

– ...Patkányok! Én kijelentem nektek, itt Budapesten, ahol először fogtuk meg a homo sapienst az eszénél, hogy lényegében már győztünk! Rövidesen tizszerannyi patkány lesz a Földön, mint most...

– Hurrá ! Hurrá !

– Az ember elhitte, hogy ez a város patkánymentes. Mert nem ismerik a mondást: okos patkány nem rág a saját házatáján ! Így válhatott Budapest a világ patkányainak főhadiszállásává... Innen irányítunk minden hadmozdulatot, immár húsz éve... És itt, eme zavartalanságban születhetett meg zseniális tervem is, melyért megkaptam a fogakkal ékesített Nagy Farokrendet !

A kongresszus áhítatosan hallgatott. Úgy bámulták a Norvéget, mintha nem láttak volna még vándorpatkányt.

– 1995 nyarán önkéntesek egy csoportjával Korfu szigetére utaztunk, és bevettük magunkat Athanasis Diophantos villájába. Ez az úr a világ egyik leggazdagabb embere. Több dollárja van, mint ahány patkány él a Földön. Szóval, annyi bosszúságot okoztunk neki, amennyit csak tudtunk. Mindenhol patkányokat látott, a legeldugottabb helyeken és a legkedvezőtlenebb időpontokban is... Végül nem bírta cérnával !... Közhírré tette, hogy minden egyes patkányfarokért tíz dollárt fizet ! Ezt az összes rádió- és tévéállomás lehozta...

A küldöttek önkéntelenül is behúzták a farkukat. Egyáltalán nem értették a dolgot. A Norvég diadalmasan ejtette ki az utolsó szavakat:

– Azóta – szerte a világon – városokban és falvakban, hegyekben és völgyekben, titkos patkánytenyészetek létesültek. Tudniillik, a tenyésztett patkány farka semmiben sem különbözik a vadon élőétől...

Amit meg kell tenni

Akkor tért nyugovóra, amikor a nap lecsúszott a közeli hegyvonulat mögé. Egy-két sugárnyaláb még kiszökött a nyereg fölé, hogy vörösre fesse az alacsonyan szálló felhők szegélyét. A sötétség beálltával a távolabbi dolgok körvonalai fokozatosan elmosódtak, és a környék egyre csendesebb lett. Beleszagolt a hűvössé vált levegőbe, aztán elnyúlt a kényelmes derékaljon. Jobb kezével kitapogatta a meleg simaságot, arcát puha szálak közé fúrta. A megszokott éjjeli zajokat alig-alig hallotta, úgy aludt el, mint akit főbe kőlintottak.

Arra ébredt, hogy bántó fénysugarak vágnak a szemébe. Védekezően maga elé tartotta kifordított tenyerét, és kilesett az ujjai között. Fehér köpenyes alak hajolt föléje, éppen visszatolta a veritékes orrára szánkázott szemüvegét. Szája barátságos mosolyra húzódott, ám ellentmondást nem tűrően elkapta a csuklóját.

– Ne mozogjon, barátom !... A pulzusa még nagyon gyenge... A beszédet se erőltesse, ha nehezebbre esik...

– Hol vagyok? – tört ki belőle egyszuszra.

– Ne ijedjen meg: ez a jó öreg Föld... És ön újra él, amit ez az izomköteg, itt a mellkasában, azzal bizonyít, hogy periodikusan összerándul és kitágul.

– Miért... – suttogta erőtlenül.

– Azért, mert a tudomány életre keltette.

– Te ki vagy? – hörögte alig érthetően.

– Óh, bocsásson meg ! A nevem: Entamen. Önt hogy hívják?

– Én... vagyok... Az... el... – köpte ki nehézkesen a szavakat.

– Üdvözlöm, kedves Azel ! Bizonyára érdekli, hogy hányat írunk... Nos, 7990-ben vagyunk, ez a 80. század.

– Mmmi?!

– Pedig így igaz ! Csak nehéz elhinni... Jónéhány ezer évet ugyanis, hogy úgy mondjam... átaludt. Ha jó volt az időzésünk, akkor ön, Azel barátom, a 18. és a 20. század között élt.

– Azt hiszem... inkább... sokkal korábban.

– Hát, az nem valószínű... De ne erőltesse még az agyát ! Majd annak is eljön az ideje. Egyet azonban áruljon el: mibe halt meg?

– Nem haltam meg.

– Na jól van, jól van... Most kap tőlem egy erősítő injekciót, amitől először elbágyad, utána viszont úgy fogja érezni magát, mintha megfiatalodott volna. Apropos, hány éves?

– Százhuszonhárom.

– Ugyan már... Az Ön korában még nem éltek ennyi ideig az emberek. Már úgy értem, hogy azokban a századokban. Igaz, ön, Azel barátom, igencsak robosztus felépítésű, de akkor sem... Sportolt valamit?

– Nem. Ilyen izmosnak születtem.

– Látom, már a humorérzéke is aktiválódott... Remélhetőleg attól sem megy el a kedve, ha holnap belenéz a tükörbe. Vállig érő haját és a köldökét verdeső szakállát ugyanis lenyírtuk, hogy emberi formája legyen.

– Én... nem vagyok ember?!

– Nem akartam megsérteni, kedves Azel. Ez amolyan szólás-mondás... No, akkor most egy icipicit fájni fog, de azt már nem is érzi, hogy kihúzzom a tüűűt...

Amikor magához tért, ki akart menni a szabadba. Az egyik sarokban növényeket látott, így hát arrafelé vette az irányt. Hirtelen egy cápa háromszög alakú feje bukkant fel, és rávetette sötét szemét. Meg akarta simogatni, ám a keze vastag üvegfalba ütközött. A nagy hal oldalt fordult, majd lustán elűszott.

– Azt a tengeri szemétládát nézi?

Megpördült, hogy szemügyre vehesse a hang gazdáját. Nálánál jó fél fejjel alacsonyabb, fehér ruhába öltözött férfit látott. Rögtön ráismert, abból a mozdulatából, ahogy feltolta orrára a szemüvegét.

– Hulladékgyűjtésre vannak beprogramozva. A beltengerek tisztán tartására használjuk őket.

– Viz alatt vagyunk?

– Méghozzá jó nagy víz alatt! Az Atlanti-óceán fenekén!

– Igen? – kérdezte minden érdeklődés nélkül.

– Szomorú vagyok, kedves Azel... Azt hittem, hogy ez a földrajzi név mond magának valamit.

– Az égvilágon semmit.

– Valami baj lehetett az időzítéssel, mert ha ön a 18–20. század táján élt, akkor ez a megjelölés... Hacsak nem valami eldugott helyen... Mondja, mi volt a maga foglalkozása?

– A micsodám?

– Mivel kereste a kenyerét?

– Nem kerestem kenyeret.

– Á, szóval munkanélküli volt... Így már érthető. Biztos nem futotta az iskoláztatásra... No, nem baj, bár ez egy kicsit bonyolítja a helyzetet... Jöjjön, bemutatom a feleségemnek!

– Mehetünk.

– Egy pillanat! Nem akar fölvenni valamit?

– ...Mit ejtettem el?

– Azt hiszem, a humora némi kárpótlást nyújt a tudatlanságáért. Azért öltse fel ezt a ruhát... Így... Majd segítsek belebújni.

Átmentek egy kör alakú helyiségbe, melynek padlózatát zöld gyepp borította. Letérdelt, hogy kitépijen egy fűszálat, ám ez sehogy se akart sikerülni. Csodálkozva emelte fel a fejét, ekkor látta meg az asszonyt. Homokszínű tunikát viselt, és egyenesen órámosolygott.

– Ne tegye tönkre a szőnyeget... Igaz, hogy csak utánzat, de kár lenne érte...

Megbabonázva bámulta a nőt, főleg a furcsa haját, amin táncolt a Napot imitáló csillár sárgás fénye.

– Nem akar felállni? Vagy békaperspektívából jobban tetszem?

Kiegyenesedett, és tett felé néhány lépést. Entamen az asszony háta mögött azt mutatta, hogy csókoljon neki kezét. A nő már nyújtotta is a karját. Finom ujjai voltak, egy ideig morzsolgatta őket, aztán kibökte:

– Szeretnék ruha nélkül látni.

Természetellenes, süket csend lett... Entamen arca idegesen rángani kezdett, látszott rajta, hogy szavakat keres, de a felesége megelőzte:

– Miért, nem tetszik a ruhám?

– De... Nagyon szép. Csak túl hosszú, és nem ereszti át a fényt.

Entamen nagy önuralommal kiengedte tüdejéből a levegőt, aztán fogát csikorgatva megszólalt:

– Drágám, ő Azel, a huszadik századból... Ez mentségére szolgál... Ő pedig Réta, az én feleségem...

- Mit akart, kedves Azel, a szőnyegemmel?
- Fütttyenteni szerettem volna... Ha az ember egy fűszálat beszorít a két tenyere közé...
- Nahát, hogy mik vannak! Illetve: voltak.
- Réta, mitől ilyen foltos a hajad?
- Foltos?! Óh, már értem... Melíroztatom.
- Ha már úgyis tegezi a feleségemet – szólt közbe bosszúsan Entamen –, igyuk meg a pertut.
- Jó ötlet! – helyeselt az asszony. – Elvégre, homo hémeroszok vagyunk...
- Azel barátunk csak homo sapiens – szögezte le a férje.
- Az nagyon érdekes fejlődési állomás volt! – próbált enyhíteni Réta.
- Igen, bár pertut még nem ittam. Az milyen ital?
- Kedves Azel, ön utolérhetetlen a humor területén...

*

A víz alatti személylift a felszín felé tört. Gyorsan emelkedett, a fülke mesterséges világítását hamarosan kiegészítette a nap természetes fénye. A többi utas rájuk se hederített. Fejükre csatolt vevőiken a délelőtti híreket hallgatták. Megállás után félrecsúsztak az ajtók, és ők, másokkal együtt, ráléptek egy mozgó járdára.

– Ez egy kiszálló-sziget... – magyarázta Entamen. – Az öbölből menetrendszerinti kompjárat indul a kontinensre.

A móló végén karcsú kis hajó horgonyzott, rádiótornyán fehér zászlóval. Lobogás közben is ki lehetett venni rajta a kék színű földgolyót. Ők ketten a kompra zsúfolódott tömeg kíváncsi pillantásaitól kísérvé közelítették meg. Entamen méltóságteljesen az orrára tolta a szemüvegét:

– A Tudományos Akadémia flottájához tartozik. Figyeld csak meg, hogy fog tisztelegni nekem a kapitánya...

- Ezek szerint te nagy tudós vagy!
- Hát, nem egészen. Mivel huszadik századi embert keltettünk életre, engem is egy korabeli módszer alapján választottak ki.
- Hogyan?
- Kontraszelekcióval.

A karcsú hajó gögös fensőbbsséggel elnavigált a komp mellett, és hasítani kezdte a hullámokat.

- Óh, a tenger! – kiáltott fel Azel.
- Jártál már a tengeren? – csapott le rá Entamen.
- Nem, soha. Ám furcsa módon, mégsem érzem idegennek...

Hatalmas műanyag hurkák láncolatát érték utol. Látszólag semmi sem húzta őket, de a víz fodrozódása elárulta a vontatót.

– Hajlékony plasztiktartályok. Ez egy ezerméteres szerelvény. Gabona, vagy más ömlesztett nyersanyag van bennük. Tengeralttjáró után vannak kapcsolva.

A távolban hegycsúcs tűnt fel, a tetején kis hósapkával. Entamen elkérte az első tiszttől távcsövét, és átnyújtotta újdonsült barátjának:

- Nézz bele, Azel! Úgy jobban látod.
- ...Mi az ott rajta... az a fehér?
- Hótakaró.
- Az meg micsoda?

- Megfagyott vízcseppek. Olyan, mint a por, csak hideg.
- Szép ez a hegy...
- A Kilimandzsáró?

Kikötés után a partra sétáltak, ahol ménesnyi hátszló várakozott. Entamen leemelt a tartóról egy nyeret, és Azelnak nyújtotta: – Tessék! Milyen lovat szeretnél?

- Rajtuk utazunk tovább?
- Igen. Rövid távolságokra ez a legpraktikusabb személyszállító eszköz. Önkormányzó, önetető és önreprodukáló. Szóval?
- Foltosat szeretnék. Az olyan ízé... melírozott, mint a feleséged.
- ...Elfelejtettem mondani a lovakról, hogy kezdetben nem voltak valami okosak. Az utóbbi ezer évben azonban megnöveltük az intelligenciájukat, úgyhogy most már több eszköz van, mint egy homo sapiensnek.

Entamen megnyomott a kapcsolótáblán néhány gombot, mire odaügetett hozzájuk két ló.

- Honnan tudta a foltos, hogy őt akarom? Értesz az állatok nyelvén?
- Rádióparancsra jelentkeztek szolgálattételre.

Egy kis vágta után kaptató következett, a fennsíkon pedig le is szálltak az állatokról. A távolban egy épület teteje látszott.

- Innen gyalog megyünk tovább. A Tudományok Háza már csak pár száz méternyire van. Ott megismerkedhetsz azzal a négy emberrel, akik tudják, hogy honnan is jössz.

- Csak ti öten...
- Igen. Egyelőre nem hoztuk nyilvánosságra az eseményt.

*

Az impozáns épület előtt komoly férfiak álltak. Szerény testtartással várakoztak, látszott rajtuk, hogy már pár perce abbahagyták a beszélgetést. Valamennyien szürke ruhát viseltek, mintha csak tudatosítani akarták volna saját jelentéktelenségüket. Amikor meglátták őket, sorba rendeződtek. A legközelebbi kezét nyújtott Azelnak:

- Theo vagyok, szakterületem az atomfizika.
- Részemről... Izé...
- Entur, csillagász.
- Szerbusz.
- Lanti, földrajz-geológia.
- Hmm.
- Antor, biokémiával foglalkozom.
- Azel.
- Engem pedig már ismersz – veregette hátba Entamen –, bár még nem említettem, hogy antropológus vagyok.

Betessékelték egymást a Tudományok Házába. A kupolateremben foglaltak helyet, ünnepélyes lassúsággal. Először Theo emelkedett szólásra.

- Bizonyára érdekli, kedves Azel, hogyan tudtuk életre kelteni...
- Nem igazán.
- Nos, így még jobb! Akkor azonnal rátérhetünk a lényegre. Nekünk olyasvalakire van szükségünk, aki képes egy bizonyos feladat elvégzésére. Reméljük, önben megtaláltuk ezt a személyt.
- Maga feltehetően a Nagy Katakizma idején halálozott el – vette át a szót Lanti geológus.
- Nem, én nem hallottam ...őröla.

– Akkor szerencsés csillagzat alatt született ! Ugyanis én a harmadik, s egyben az utolsó világháborúról beszélek. Egyszerű műszaki hiba miatt kezdődtek el a nukleáris csapások, melyek egy természetes láncreakcióba torkollottak.

Lanti a falhoz lépett, ahol egy lassan forgó glóbusz jelent meg. A geológus mutogatni kezdett a pálcájával: – Ez bolygónk jelenlegi képe, amely a katasztrófa következtében alakult ki. Ma alapvetően két szárazulat van: az Északi és a Déli Kontinens. A kettő között hullámozik a Világóceán. Hogy milyen volt a Föld eredeti domborzata és vizeinek elhelyezkedése, azt nem tudjuk pontosan. Annyi bizonyos, hogy a robbanások következtében jó nagy darab szárazulatok tűnhettek el.

Egyes vélemények szerint a Sziklás-hegység, amely az Északi Kontinens nyugati határa, nem az Ural mellett volt, hanem több tízezer kilométerre tőle. Az egykor Ázsiának nevezett rész ellenben érintetlen maradt: az óceán akkor is a Tiensan keleti lejtőinél kezdődött. Állítólag az Amazonas se ömlött mindig a Nílusba. Ez a két folyó a Déli Kontinensen található, melyet kelet felől az Ausztrál-félsziget határol.

Néhány kutató – kellő bizonyítékok hiányában – azt vallja, hogy létezett az északi féltekén egy Európa nevű kontinens, ahol az emberiség bölcsője ringott. Ezzel a hipotézissel azonban komoly tudós nem áll szóba.

– Várjunk csak ! – pattant fel Entamen. – Kérdezzük meg Azelt is ! Ha valakinek, hát neki tudnia kell...

– ...Én igazán nem... Legjobb tudomásom szerint sem...

– Akkor ezt elvethetjük. Amúgy se volt túl valószínű ennek a szuper-földrésznek a létezése.

– Barátaim ! – állt fel Theo –, azt javaslom, hogy egyelőre fejezzük be a tájékoztatást. Majd ebéd után folytatjuk...

A folyosón Entamen néhány lépésnyire lemaradt a társaságtól, és karjánál fogva Azelt is visszahúzta. Izgatott hangon suttogni kezdett a fülébe:

– Biztos, hogy nem hallottál semmit Európáról? Én már évtizedek óta kutatok, és vannak is eredményeim, csak még nem publikálhattam őket. Ha te megerősítenél engem, végre komolyan vennének !

– De hát, mire kéne emlékezniem?

– Figyelj rám, sorolom: svájci sapka, bécsi szelet, francia kór, skót viszki, görög dinnye, spanyol nátha !

– Hiába erőltetem az agyamat...

– Kár... Ezeknek még az Atlanti-óceán is fikció.

– Az nem fikció. Láttam.

– Mikor?!

– Az alatt laksz, Entamen barátom.

– Dehogyan !... Én az Ausztrál-öböl fenekén lakom, a Kilimandzsárával szemben... Csak azért mondtam Atl...

*

Másnap korán keltek, így a napfelkelte a tengeren érte őket. Légpárnás járművük úszótalpaira ereszkedett, szánkázott egy kicsit a vízen, majd himbálózva megállt. Azel csodálkozva nézett körül:

– Innen mivel megyünk tovább?

– Delfintaxival – válaszolta Entamen unott hangon. – Már jönnek is értünk !

Egy csapat fickándozó hal tűnt fel, hátukon tapadókoronggal rögzített kagylóülésekkel. – Velem gyertek ! Velem gyertek ! – füttyögették feléjük emberi nyelven.

– ...Ezek... tudnak beszélni?

– Nemcsak ők. A kutyák, a majmok és a medvék is. Tudod, így egyszerűbb a dolgunk. Tulajdonképpen csak egy artikulátor van bennük, ami a vakkantások, morgások és hasonlók érzelmi töltését a megfelelő emberi kifejezésekre fordítja. Ha szólsz hozzájuk, ők sem szó szerint értenek.

– Hanem?

– Empátiásan. A hanghullámok emocionális rezgéseket keltenek bennük. Persze, nem mindenről értekezhetsz velük. Nemrég történt, hogy egy részeg matematikus az integrálszámításról tartott előadást a kutyájának. Szegény állat megveszett.

Odaérték a fűrótoronyhoz hasonló, lábakon álló mesterséges szigethez. A hullámvérést monoton zúgás nyomta el.

– A tengerben levő nehézhidrogén hajtja az összes gépet...

– Micsoda? – harsogta túl Azel a zajt.

– De-ú-té-ri-um – tagolta Entamen. – A hidrogén izotópja.

– Mit csinálnak itt?

– Aranyat szűrnek.

– A vízből?

– Igen. Egy köbmérföldnyi tengervíz szuszpendáltan vagy feloldva 150 millió tonna szilárd anyagot tartalmaz.

– Hihetetlen – dugta be mutatóját Azel a habokba.

– Persze, túlnyomó részben sót. Úgy 120 millió tonnát. A maradék 30 millióban aztán majdnem minden anyag megtalálható, többek között húsz tonna arany is.

Entamen az órájára pillantott. Kissé megveregette élő taxijának oldalát, mire a hal nagyot fütttyentve megfordult. – Gyerünk ! Indulnunk kell... – Szökdécselő delfinek gyűrűjéből emelkedett fel légpárnás járművük. Háromméteres magasságban siklottak a víz felett. A sebesség mámorítóan nagy volt.

– Együnk valamit ! – javasolta Azel.

– Ugyan... Mindjárt ott vagyunk... Csak a Brazil-félföldre megyünk. De ha bolygónk túloldalára igyekeznénk, akkor is kibírnád... Az orbitális utazások sem tartanak tovább hat óránál.

Hamarosan eltűntek alóluk a tenger hullámai. Minden átmenet nélkül repültek a szárazföld belseje felé. Entamen egy domborzati térképet húzott elő. – Ezen fel vannak tüntetve a világutak... Persze, hagyományos értelemben vett utakról szó sincs. A légpárnás járműveknek csak az a fontos, hogy egy-két méternél magasabb akadályok ne legyenek. Mocsár, autópálya, sivatag – egyre megy.

Egy külszíni bánya parkolójában szálltak le. Két óriási szitakötő röppent oda hozzájuk. Entamen segített felülni Azelnek. – Helikopternek tenyésztettük ki őket. Tudod, biztonságosabb, ha ők kormányoznak.

*

Entamen felesége, Réta, a dzsungel szélén belekarolt Azelba. A férfi enyhén elpirosvolt, és akaratlanul is kihúzta magát. Néha a nőre pillantott, ám azonnal el is kapta róla a szemét.

– Már jóideje rágom a párom fülét, hogy velem is engedje el magát... Tudom, ön a nagy feladatra készül, de kell egy kis kikapcsolódás is, nem igaz?

– Nem igaz ! – szajkózta helyeslésként Azel. – Vagyis: igaz !

Réta nevetve állította meg. Szemében huncut fény villant. Évődve csípett bele a férfi karjába:

– Azt se tudja, mit beszél ! Csak nem én vagyok ilyen hatással magára?

– Nem... nem. Csupán szédülök kicsit, és úgy érzem, mintha rengene a föld.

– Az tényleg reng. A menetrendszerinti járat közeledik.

Hatalmas indiai elefánt rontott ki a sűrűből, hátán baldahinos ülőalkalmatossággal. Elrohant mellettük, és odaállt egy olyasfajta lépcsőhöz, amit repülőgépek ajtajához szoktak tolni. Réta maga után húzta Azelt.

– Jöjjön csak, bátran ! Ez egy kompakt elefánt. Ilyen körülmények között ez a legideálisabb közlekedési eszköz... Négy lába ellenére finom műveleteket is végre tud hajtani.

– Én már láttam elefántokat, de azok folyton mozgatták a fülüket.

– Óh, az nagyon régen lehetett... Akkoriban úgy hűtötték magukat. A nagy füleket sűrűn behálózzák a vérerek, amelyek a legyezgetés hatására radiátorszerűen lehűltek. Ma már nem kell izomenergiát pocsékolniuk erre, mert beléjük van építve valami szuper-buzerátor. Látja, nő létemre a műszaki dolgokhoz is értek... Önnek mi a szak-képzettsége?

– Nincs... olyasmim. De azért mindenhez értek.

– Hát, ez csodálatos !

– Entamen is... Igazi férfi.

– Gondolja?

– Persze. Szemüvege is van.

– Hol jártak tegnap?

– A Brazil-fennsíkon. Abban a bányában, ahol robotvakondok végzik a munkát.

– Én a Területi Időjárás-szabályozó Műveknél dolgozom. Koordinátor vagyok.

– Úgy érti, hogy esőt csinál?

– Vagy napsütést !

– Ezt lehet... irányítani?

– A városokban igen... Vidéken már nehezebb, de ott meg kilencven százalékos biztonsággal előre tudjuk jelezni a változásokat. Juj ! Juj !

– Várjon, Réta ! Majd én elkergetem !

– Ne bántsa ! Ez egy dongó. Mesterséges megtermékenyítésre van beprogramozva. Biztos eltévedt szegény...

– Én... jobban szeretem a természetes... megtermékenyítést.

– Na, de Azel !

– Ne haragudjon, kérem... Ez az igazság.

Elfordult a nőtől, és odaintett egy bámészkodó zsiráfot. Gurgulázó hangon mondott neki valamit. Az állat meglepetten nézett rá, aztán elügetett ahhoz a fához, amelyikhez küldték. Kinyújtotta hosszú nyakát, s fogaival letépett róla egy szál virágot, ami rövid úton a férfi kezébe került.

– Fogadja el tőlem ezt a csekélységet, Réta.

– ...Igazán kedves. Ezt viszonznom kell egy csókkal... Egy csókkal ! *Egy* csókot mondtam !!

– ...Maga tetszik nekem.

– Észrevettem. És mást is.

– Mit?

– Ugye, a feleségén kívül nem volt más nő az életében?

– Persze, hogy nem.

– Még valamit áruljon el nekem: mi az a feladat, amire felkészítik?

– Nem tudom, miről beszél, Réta.

– Akkor... azt hiszem... ideje hazamenni.

Azel felkészítése szinte észrevétlenül zajlott. Alig maradt meg valami benne, mert csupa olyasmit hallott, amit nem tudot hová tenni... Theo szerint ő csak anyag, ezért nincs jelene, csak múltja és jövője. Entur azt próbálta bemagyarázni neki, hogy a Nap egy közönséges csillag. Sokat bámulta a holdat, mert úgy hallotta, hogy azt raktárnak használják az űrbányászok. Robotemberekkel is találkozott, de nem fogta fel, hogy mi is a különbség. Azt azonban megértette, hogy egy időgép hozta őt ide, s az is fogja visszavinni.

Reggel sokáig szöszmötölt a fürdőszobában... Nem tudta kivenni a fejéből azt a gondolatot, hogy az emberiségre nagy veszély leselkedik. Márpedig tudós barátai pont ezt állították, mégpedig egybehangzóan. Neki kell tennie valamit, s ez a tény igencsak nyomasztotta. Entamen kopogott rá, eléggé türelmetlenül:

- Siess, siess, ma este kirügunk a hámból !
- Hiszen csak most keltünk fel...
- Hát aztán? Átmegyünk a Föld túlsó oldalára, ott éppen sötétedik.
- Hová akarsz vinni?
- A Kettőscsillag Mulatóba. Az a legprimább hely ezen a világon. Ertul és Erula is oda jár.
- Azok meg kik?
- A két divatdiktátor ! Férj és feleség.
- Fontos felkeresni azt a helyet?
- De még mennyire !

A Tudományos Akadémia sugárhajtású gépével szó szerint belerepültek az éjszakába. Egy mezőség felett Entamen letette a szemüvegét, és egy másikat húzott elő a kesztyűtartóból. - Vegyél fel egyet te is ! Csodálkozni fogsz !

Azel véletlenül tudós barátja előzőleg levetett szemüvegét tette fel. Hosszú percekig szóhoz sem jutott.

- Ugye, szép?
- ...Nem mondom... Különösen az a szóke, a nagy melleivel.
- Te szerencsétlen ! Az az én... Megnyomtad rajta a videót elindító gombot !
- ...Ilyen szemüveget hordasz?
- Na és, mi van abban? Hosszú konferenciák alatt jól jön.
- ...Ezzel a másikkal alig látok...
- Lefelé nézz !
- Óh ! Mi az a sok fényes csík?
- Méhek. Most gyűjtik be a virágport.
- Éjszaka?
- Miért ne? Ők látnak ultraibolya fényben is. Megvilágítják nekik a terepet, így nem zavarják a nappali munkálatokat.

A Kettőscsillag Mulatóban már zajlott az élet. Azel nem győzte kapkodni a fejét. Entamen halkan magyarázott neki.

- Most antik korszak van a divatban... A miniszoknyát a görögök találták fel, a bikinit a rómaiak, a monokinit pedig a krétaiak.
- Azoknak volt a legtöbb eszük...

Az eszmecserét a főpincér érkezése szakította félbe. A szmokingot viselő barnamedve azonban képtelen volt felvenni a rendelőt. Hüledezve bámulta Azelt.

- Ön... Itt?
- De hiszen ez Barnabás !
- Ti ismeritek egymást?! - hitetlenkedett a tudós.
- No, nem személyesen - mondta a pincér. - De az el...
- Most Azelnak neveznek !
- Ez jó ! - nevetett dörögve Barnabás. - Önt *nevezik*... Szavamra, ez jó... Hiszen ön szokott nevezni...

– Hol találkoztatok? – ráncolta össze a homlokát Entamen.

– Sehol ! De Azel legendája apáról fiúra száll. Hiszen ő... olyasmit adott nekünk, ami...

– Hagyjuk ezt, Barnabás ! Mít tud nekünk hozni?

– Bizza csak rám ezt a dolgot ! Önt és tiszteletre méltó barátját a legfigyelme-
sebben fogjuk kiszolgálni. A mézes süteményt magam készítettem, mert – mint minden
medve – cukrász volnék...

Hajnal felé hagyták el a mulatót, rogyadozó léptekkel. A hangos zene egy darabig
még elkísérte őket. Azel meg is jegyezte:

– Ez a zsivaly... felébreszti azt a Kentaurt, aki már alfik...

– Ugyan... A világűrben nem terjed a hang.

Súlyos léptek zajára fordultak hátra. A fizetőpincér loholt utánuk, kilógó nyelvvel.
Felírótömbjét Azel orra alá dugta.

– Azt... csak küldje el a Tudományos Tanácsnak ! – próbálta meg kihúzni magát
Entamen.

– Szó sincs róla ! – lihegte méltatlankodva Barnabás. – A számla már rendezve
van. Én egy autogramot szeretnék kérni a bocsaimnak.

Azel átvette a tollat, és titokzatos ábrákat rajzolt a papírra. A tudós hiába teker-
gette a nyakát; nem látott semmit.

– Köszönöm – mondta boldogan a medve. – Első pillanattól tudtam, hogy ön az,
de most már bizonyítékom is van róla.

*

Theo atomfizikust a Dekkáni Erőműben találták meg. Entament rábízta az egyik
kollégájára, Azelt pedig kivezette az épületkomplexumból. – Amíg barátunk a részecske-
gyorsítót tanulmányozza, mi sétálunk egyet.

Átvágtak az udvaron, maguk mögött hagyták a kerítést, és bementek az erdőbe.
Hamarosan egy földgyalukkal letarolt tisztásra értek, melynek közepén hatalmas lyuk
tátongott. Kör alakú peremét nyomok borították, látszott, hogy nemrég súlyos gépek
nehezedtek a talajra. Theo leterítette fehér köpenyét a földre, majd helyet mutatott Azel-
nek, aki szó nélkül letelepedett melléje.

– Azt hiszem, mára már ön előtt is nyilvánvalóvá vált, hogy az ember, mint olyan,
zsákutcába jutott.

– A napszél zsugorodása...

– Nem ez a lényeg.

Azel ledólt a könyökére, és lesütött szemmel tépdésni kezdte a fűszálakat. Arcán
értetlenség tükröződött. Theo gondterhelten nézte, közben idegesen rágt a szája szélét.
Nagyot sóhajtván szólalt meg:

– Tehát ön fog a segítségünkre lenni.

– Nem hiszem, hogy alkalmas lennék a feladatra...

– A végső felkészítése... már megtörtént.

– Mikor?

– Épp az imént... Odabent, az erőmű egyik termében megkapta a szükséges besu-
gárzásokat.

– Észre sem vettem...

– Nyugodjon meg, a kellő időben tudni fogja, hogy mit tegyen. A biztonság kedvé-
ért egy jelet is fog kapni.

– Miféle...

– Azt még mi se tudjuk... A számítógép fogja maga után küldeni, miután felmérte a tényleges helyzetet. Olyasmije lesz, ami még nem létezett az ön korában, tehát bizonyosságot ad. Talán egy segédeszköz, vagy használati tárgy, esetleg jármű...

– Azért keltettek életre, hogy elvégezzem ezt a feladatot?

– Igen. Vissza kell térnie a 20. századba...

– Én nem akkor éltem !

– Mindegy. Attól a kortól kezdve megváltozik az egész világ... A fejlődés teljesen más irányt vesz.

– A napszél se fog zsugorodni?

– De fog. Csakhogy akkorra az emberiség már a Paradicsomban lesz.

– Ebben az esetben – állt fel Azel – szívesen útra kelek.

– Mindannyiunk nevében köszönöm ! – nyújtott kezét Theo. – Még egy kérésem volna, ám csak mint magánember bátorodom...

– Nyugodtan...

– Szeretnék önnel tegeződni... Szervusz !

– Szerbusz !

– ...Hát akkor, erre parancsolj, Azel barátom...

– Úgy érted... hogy a lyukba?!

– Úgy, úgy...

– Neeem !!

*

A szédítő zuhanás közben torkaszakadtából üvöltött... Nem látott semmit, mert a haja a szemébe lógott. Kezei hirtelen fogódzóra leltek. Fogcsikorgatva próbált megkapaszkodni, de úgy érezte, hogy a karjai kiszakadnak a helyükből. Felnyögött.

– Aah !!

– Mi van veled?!

Az emberi szóra kinyitotta a szemét. Párja térdelt felette, sírástól maszatos arcán kétségbeesés tükröződött. – Ne szoríts úgy...

– Engedj el !

– Te fogsz...

Erősen zihálva emelkedett fel a könyökére, és belehallgatott a megszokott éjszakai neszekbe.

– Rosszat álmodtál? – zökkent le sarkaira a nő.

– Igen – kotort bele a derékajba.

– Állandóan forgolódtál és verítékeztél... Alig tudtalak felébreszteni... Már nagyon megijedtem...

– Semmi baj – cirógatta meg párja hosszú haját.

– Gyere ! – bújt hozzá az asszony, meleg, sima testével.

Ebben a pillanatban furcsa zaj támadt... Szélzúgásszerű süvítés hallatszott, a környező fák tetején levelek szakadtak szét, vékony gallyak törtek össze, koppantak a vastag ágak, végül tompa puffanással földet ért valami, ami megzörgette az avart.

– Mi lehet az?!

– Megnézem...

– Maradj itt !

– Ki kell mennem...

– Csak ide menj, a bokor mögé !

– Nem azért. Én vagyok Azel... Az el... Az első ember.

– Hát, ki lenne más, mint te, Ádám? Aki nevet adott az állatoknak.

Odakint kis keresgélés után megtalálta a jelet. Amikor megsimogatta fémes végét, már tudta is, hogy mit kell tennie. Előbb azonban megmutatta a párjának. Éva csodálkozva nézte az ismeretlen tárgyat.

– Mi ez?

– Egy fejsze.

Suhintott vele egyet-kettőt, aztán a vállára vette. Jobb, ha nem vár reggelig. Alig tett néhány lépést, párja utána szólt:

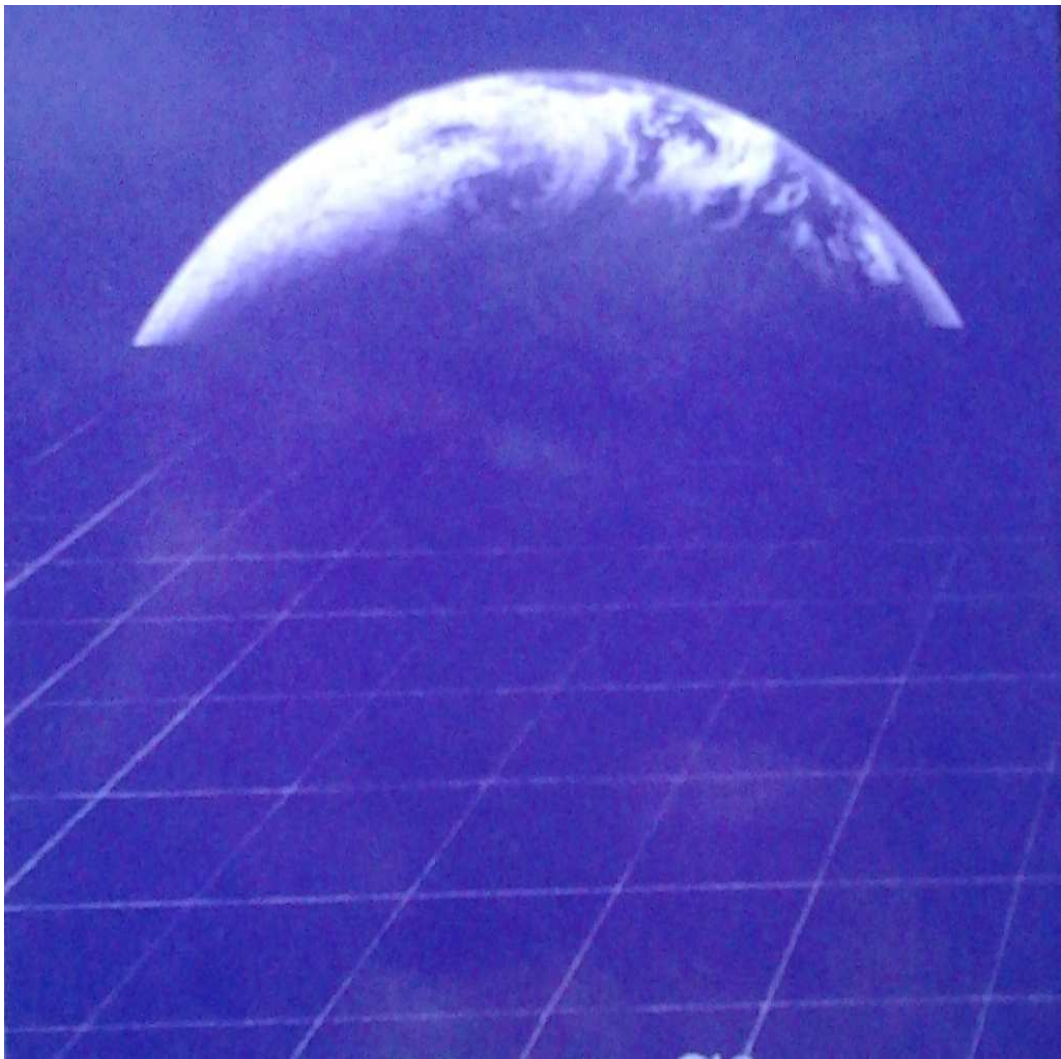
– Hová mész?

– Megyek, kivágom az almafát.

Elfordította a fejét az asszony meztelen testéről, amit beüzüstözött a holdfény, és rátért az ösvényre. Sietős léptekkel haladt, hogy minél előbb végrehajthassa a feladatot. A nő visszahanyatlott a derékaljra, ám kisvártatva felült. Töprengő arccal körülkémlt, majd benyúlt a fejtámaszként szolgáló lombok alá. Előhúzott egy almát, és jóízűen beleharapott.

Különleges köszönet

Barcza Barna

ontológusnak,
tudományos látóköröm kiszélesítéséért

és

Magyar Béla

grafikusnak,
„Mesterséges élet” című könyvborítójáért

valamint

Bajnok Béla

számítástechnikusnak,
a Friedrich Schiller Gimnázium rendszergazdájának,
aki lehetővé tette, hogy műveim
digitális formában is eljuthassanak az olvasókhoz

+++

Copyright Pintér István, 2012

M A G Y A R   E L E K T R O N I K U S   K Ö N Y V T Á R

Felelős vezető: Moldován István

+++++